

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 21. 12. 2023 o dovoláních obviněných **1. Radovana Finferleho**, nar. [REDAKCE] Kojetice, a **2. Jana Fišera**, nar. [REDAKCE] a **3. Jaroslava Seneckého**, nar. [REDAKCE] proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 7 T 93/2020, t a k t o :

I. Podle § 265k odst. 1 tr. ř. **se zrušují** rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, jakož i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 3. 2021, sp. zn. 7 T 93/2020, v celém rozsahu.

Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a to zejména rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 9. 2022, sp. zn. 7 T 150/2021, ve výroku o souhrnném podmíněném trestu odnětí svobody a trestu zákazu činnosti uložený obviněnému Jaroslavu Seneckému, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2022, sp. zn. 44 To 349/2022, pokud jím bylo zamítnuto odvolání obviněného v části týkající se výroku o trestu.

II. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Obvodnímu soudu pro Prahu 1 **přikazuje**, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 3. 2021, sp. zn. 7 T 93/2020 (dále jen „soud prvního stupně“, popř. „nalézací soud“), byli obvinění Radovan Finferle (dále také jako „obviněný Finferle“, popř. „dovolatel Finferle“), Jan Fišer (dále také jako „obviněný Fišer“, popř. „dovolatel Fišer“) a Jaroslav Senecký (dále také jako „obviněný Senecký“, popř. „dovolatel Senecký“), uznáni vinnými zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zákoníku ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku ve znění účinném do 30. 5. 2015 [jednání pod bodem I] spáchaného ve vícečinném souběhu s přečinem krivého obvinění podle § 345 odst. 2, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku ve formě spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku ve znění zákona č. 287/2018 Sb. [jednání pod bodem II]. Podle skutkových zjištění se trestné činnosti dopustili tím, že

„I.

dne 11. 8. 2014 po předchozí společné domluvě podal obžalovaný Senecký prostřednictvím zplnomocněné Marty Gruberové, narozené 4. 1. 1985, u Městského soudu v Praze návrh na zápis změn v obchodním rejstříku společnosti MAPRO s.r.o., IČO 61503339, se sídlem Rybná 716, 110 00 Praha 1, ve kterém jako neoprávněný zástupce společnosti MAPRO, s.r.o., navrhoval zapsání obžalovaných Finferleho, Fišera a Seneckého jako společníků této společnosti a vymazání původního společníka Milana Bednáře, narozeného 25. 10. 1968, a zároveň zapsání obžalovaného Seneckého jako jednatele společnosti místo původního jednatele Radka Machačky, narozeného 21. 2. 1966, přičemž k tomuto návrhu doložili obžalovaní čestná prohlášení, že byli v roce 2010 z obchodního rejstříku vymazáni na základě padělaných podpisů na smlouvách o převodu obchodního podílu i na plné moci k převodu obchodních podílů společnosti MAPRO, s.r.o., ze dne 21. 1. 2010, ke kterým doplnili i tři znalecké posudky z oboru písmoznalectví soudního znalce PhDr. Jiřího Valešky, jejichž závěrem bylo, že podpisy na uváděných dokumentech pravděpodobně nejsou obžalovaných, přičemž museli vědět, že listiny související s převodem obchodních podílů v roce 2010 podepsali, což bylo následně prokázáno na základě znaleckých posudků z oboru písmoznalectví soudních znalců Mgr. Aleše Čulíka, dále PhDr. Jiřího Závory, Ph.D., a konečně i revizním znaleckým posudkem Kriminálního ústavu Praha, a poté, co vyšší úředník Městského soudu v Praze Václav Selner návrhu obžalovaných na zápis změn dne 21. 8. 2014 nezákonně vyhověl a zapsal obžalované zpět jako společníky jmenované společnosti a obžalovaného Seneckého také jako jednatele společnosti, obžalovaný Senecký obratem využil své funkce jednatele a jako jednatel společnosti uvedl v omyl níže jmenované bankovní ústavy, jakož i poškozenou společnost MAPRO, s.r.o., samotnou, když postupně převedl z bankovních účtů společnosti MAPRO, s.r.o., finanční prostředky v následujícím rozsahu:

1) dne 26. 8. 2014 z bankovního účtu číslo 236659354/0300 vedeného u Československé obchodní banky, a.s., převedl částku ve výši 682 347,43 Kč na bankovní účet číslo 3334433344/5500, jehož vlastníkem byla společnost Golden Baron a.s., IČO 24778290, kde v té době byl obžalovaný Senecký předsedou představenstva a obžalovaní Finferle s Fišerem byli členy představenstva,

2) dne 26. 8. 2014 z bankovního účtu číslo 4808912/0800 vedeného u České spořitelny, a.s. převedl částku ve výši 1 590 000 Kč na účet číslo 6021312/0800, jehož vlastníkem byla společnost CZECH ENERGY SYSTEM, a.s., IČO 28977009, kde v té době byl obžalovaný Fišer předsedou představenstva, obžalovaný Senecký členem představenstva a obžalovaný Finferle předsedou dozorčí rady,

3) dne 27. 8. 2014 z eurového bankovního účtu číslo 5027472/0800 vedeného u České spořitelny, a.s., převedl částku ve výši 72 000,- EUR (dle kurzu České národní banky ekvivalent 1 998 000 Kč) na bankovní účet číslo 6021582/0800, jehož vlastníkem byla společnost CZECH ENERGY SYSTEM a.s. kde v té době byl obžalovaný Fišer předsedou představenstva, obžalovaný Senecký členem představenstva a obžalovaný Finferle předsedou dozorčí rady,

4) dne 29. 8. 2014 z bankovního účtu číslo 236659354/0300 vedeného u Československé obchodní banky, a.s., převedl částku ve výši 59 755 Kč na bankovní účet číslo 2108419101/2700, jehož vlastníkem byl advokát JUDr. Michal Steiner,

přičemž k těmto čtyřem platbám neexistoval žádný právní titul, když mezi společností MAPRO, s.r.o., a uvedeným subjekty neexistoval ani neexistuje žádný obchodně právní vztah, který by odůvodňoval provedení uvedených plateb, přičemž tyto subjekty (s výjimkou čtvrté platby) reálně ovládali obžalovaní,

a tímto jednáním na majetku společnosti MAPRO, s.r.o., IČO 61503339 způsobili škodu v celkové výši 4 330 102,43 Kč,

II.

dne 12. 9. 2014 obžalovaní Finferle, Fišer a Senecký podali Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci prostřednictvím advokáta JUDr. Petra Nováka trestní oznámení na poškozené Radka Machačku, narozeného 21. 2. 1966, Milana Bednáře, narozeného 25. 10. 1968, a advokáty z advokátní kanceláře HSP & Partners, se sídlem Čechova 2, Přerov, JUDr. Květoslava Hlímu, Mgr. Štěpána Schenka a Mgr. Veroniku Zavadilovou, pro podezření ze spáchání trestných činů podvodu podle § 209 trestního zákoníku, padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 348 trestního zákoníku a účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 trestního zákoníku, ve kterém uvedli, že za účasti výše jmenovaných advokátů z advokátní kanceláře HSP & Partners, obžalovaní realizovali nezákonný prodej společnosti MAPRO, s.r.o., IČO 61503339, se sídlem Rybná 716, 110 00 Praha 1, na základě padělání podpisů obžalovaných na smlouvách o převodu obchodních podílů ze dne 21. 1. 2010, neboť obžalovaní údajně tyto smlouvy nepodepsali a rovněž neudělili plnou moc advokátovi Mgr. Štěpánu Schenkovi k zastupování obžalovaných na mimořádné valné hromadě společnosti MAPRO, s.r.o., na které bylo dne 21. 1. 2010 rozhodnuto o tom, že novým jediným společníkem jmenované společnosti se stal Milan Bednář a jednatelem Radek Machačka, přičemž k trestnímu oznámení doložili mimo jiné tři znalecké posudky z oboru písmoznalectví soudního znalce PhDr. Jiřího Valešky, jejichž závěrem bylo, že podpisy na uvedených písemnostech nejsou pravděpodobně obžalovaných, následně v rámci prověřování trestního oznámení obžalovaných policejním orgánem – Policií České republiky, Krajským ředitelstvím hl. města Prahy, odborem hospodářské kriminality vedeném pod číslem jednacím KRPA-14373/TC-2015 – při podání vysvětlení podle § 158 odstavce 6 trestního řádu obžalovaní setrvali na své verzi, že výše uvedené listiny nepodepsali a k převodu obchodních podílů společnosti MAPRO, s.r.o., v lednu 2010 došlo na základě protiprávního jednání poškozených spočívajícím v padělání podpisů obžalovaných na písemnostech jako nezbytného podkladu k převodu společnosti, načež trestní věc byla policejním orgánem odložena podle § 159a odstavce 1 trestního řádu, neboť podle znaleckých posudků soudních znalců Mgr. Aleše Čulíka, dále PhDr. Jiřího Závory, Ph.D., a konečně i revizního znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha, bylo zjištěno, že obžalovaní tyto písemnosti opravdu podepsali, tudíž museli vědět, že údaje obsažené v trestním oznámení a uvedené policejnímu orgánu v rámci podání vysvětlení nejsou pravdivé, přičemž obžalovaní takto jednali, aby legitimizovali svou původní trestnou činnost popsanou pod bodem I. obžaloby spočívající v neoprávněném převodu společnosti MAPRO, s.r.o., v roce 2014 a souvisejících neoprávněných transakcí bez právního titulu v celkové výši 4 330 102,43 Kč, a aby naopak přivodili trestní stíhání poškozeným Radku Machačkovi, Milanu Bednářovi, JUDr. Květoslavu Hlínovi, Mgr. Štěpánu Schenkovi a Mgr. Veronice Zavadilové“.

2. Za uvedenou trestnou činnost uložil soud prvního stupně dovolatelům shodně podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku ve spojení s § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody na 3 (tři) roky. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku výkon trestu všem obviněným podmíněně odložil shodně na zkušební dobu v trvání 5 (pět) let. Podle § 73 odst. 1

tr. zákoníku uložil nalézací soud obviněným rovněž trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu, člena dozorčí rady, jiného obdobného orgánu a prokuristy v obchodních korporacích a družstvech ve výměře 5 (pěti) let.

3. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. soud poškozeného Ing. Radka Machačku, nar. 21. 2. 1966, Jana Vrbu, nar. 9. 9. 1973, a společnost MAPRO, s. r. o., se sídlem Praha 1, Rybná 716, s jejich nároky na náhradu škody odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Proti rozsudku nalézacího soudu ze dne 17. 3. 2021, sp. zn. 7 T 93/2020, podali odvolání všichni obvinění a dále také poškození – společnost MAPRO, s. r. o., a Jan Vrba. Obviněný Finferle směřoval odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně v celém jeho rozsahu. Obviněný Fišer podal odvolání do výroku o vině i trestu a obviněný Senecký odvolání směřoval proti všem výrokům napadeného rozsudku. Poškozená společnost MAPRO, s. r. o., a poškozený Vrba podali odvolání do výroku o náhradě škody. O podaných odvoláních rozhodl Městský soud v Praze (dále jen „soud druhého stupně“, popř. „odvolací soud“) rozsudkem ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. d), e), f), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ohledně všech obviněných toliko ve výroku o trestu a náhradě škody a podle § 259 odst. 3 písm. b) tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněným, při nezměněném výroku o vině, shodně uložil podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku ve spojení s § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 (dvou) let. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku výkon tohoto trestu u obviněných shodně odložil na zkušební dobu v trvání 3 (tří) let. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku dále uložil obviněnému Seneckému trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu či člena statutárního orgánu v obchodních korporacích ve výměře 5 (pěti) let. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. rovněž uložil obviněným povinnost, aby společně a nerozdílně uhradili poškozené společnosti MAPRO, s. r. o., IČ 61503339, škodu v celkové výši 4 330 120,43 Kč společně se zákonným úrokem z prodlení: ve výši 8,05 % p.a. z částky 682 347,43 Kč ode dne 27. 8. 2014 do zaplacení, ve výši 8,05 % p.a. z částky 1 590 000 Kč ode dne 27. 8. 2014 do zaplacení, ve výši 8,05 % p.a. z částky ve výši 1 998 000 Kč ode dne 28. 8. 2014 do zaplacení, ve výši 8,05 p.a. z částky ve výši 59 755 Kč ode dne 30. 8. 2014 do zaplacení. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázal odvolací soud poškozené Ing. Radka Machačku, nar. 21. 2. 1966, a Jana Vrbu, nar. 9. 9. 1973, s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal soud poškozenou společnost MAPRO, s. r. o., se zbytkem jejího nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.

Dovolání a vyjádření k nim

5. Proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, podali všichni obvinění samostatná dovolání prostřednictvím svých obhájců.

Dovolání obviněného Radovana Finferleho

6. Dovolatel Radovan Finferle podal dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Obviněný je přesvědčen, že soudy obou stupňů nezjistily skutkový stav bez důvodných pochybností, přičemž rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů, resp. ve vztahu k těmto skutkovým zjištěním nebyly zcela nedůvodně provedeny obviněnými

navrhované podstatné důkazy. Odvolací soud navíc nemohl bez důvodných pochybností rozhodnout o povinnosti k náhradě škody, neboť zde neexistuje příčinná souvislost mezi vznikem škody a jeho jednáním.

7. Obviněný namítá, že soudy obou stupňů postavily svá skutková zjištění zejména na znaleckém posudku znalce Mgr. Švandy z Kriminálního ústavu Praha, když o něco méně opírají svá skutková zjištění o znalecké posudky Mgr. Čulíka a PhDr. Závory, Ph.D., když tyto dva znalce ani u hlavního líčení soud prvního stupně nevyslechnul. Podle dovolatele soudy zcela opomíjí, že byl vypracován a k důkazu proveden rovněž znalecký posudek PhDr. Valešky, když s jeho závěry se soudy žádným způsobem nevypořádaly. Závěry znalce PhDr. Valešky svědčí o tom, že sporné podpisy na originálu smlouvy o převodu obchodního podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., ze dne 21. 1. 2010 a reprografické kopie plné moci udělené Mgr. Schenkovi k zastupování na valné hromadě společnosti nejsou pravděpodobně pravými podpisy obviněného. Akcentuje, že tento znalecký posudek přitom nemá menší váhu než ostatní znalecké posudky. Upozorňuje, že byť byl podle policejního orgánu znalec PhDr. Valeška podezřelý ze spáchání přečinu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku, tak orgány činné v trestním řízení se s tímto podezřením dosud žádným způsobem nevypořádaly, když dovolateli nejsou známy žádné informace, že by znalec byl shledán vinným přečinem křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Pokud soudy nepovažují znalecký posudek znalce PhDr. Valešky za správný nebo pravdivý, pak by podle obviněného měly danou skutečnost taktéž řádně odůvodnit, což však ani jeden ze soudů neučinil. Podle obviněného se tak jedná o opomenutý důkaz, jelikož v rozhodnutích soudů obou stupňů je o tomto důkazu pouze okrajová zmínka, která naprosto neodpovídá povaze a závažnosti věci.

8. K reviznímu znaleckému posudku PhDr. Jiřího Závory obviněný uvádí, že tento je jako jediný ve věci označen „jako revizní znalecký posudek“. Dovolatel namítá, že tento znalec není znalcem ve stejném oboru jako znalec PhDr. Valeška, kdy první jmenovaný je znalcem v oboru kriminalistika se specializací na zkoumání ručního písma, kdežto znalec PhDr. Valeška je znalcem v oboru písmoznalectví se specializací ruční písmo. Podle jeho názoru by znalec z určitého oboru neměl přezkoumávat znalecký posudek znalce z jiného oboru. Poukazuje na skutečnost, že znalec PhDr. Závora přitom použil zcela jinou metodu, než znalec PhDr. Valeška, který vycházel z jediné na území České republiky obecně přijímané metodiky. Znalec PhDr. Závora navíc používá metody, které nejsou certifikovány či akreditovány žádnou autoritou, a jeho závěry jsou zcela subjektivní a v podstatě nepřezkoumatelné. Znalec PhDr. Závora tak nepostupoval při zkoumání pravosti podpisů obviněných stejnými metodami jako znalec PhDr. Valeška, ale ani nepracoval se stejnými srovnávacími materiály a nevyužil ani zkoušky písma, přestože by mu obvinění zcela jistě poskytli potřebnou součinnost, pokud by o ni požádal.

9. Ke znaleckému posudku znalce Mgr. Čulíka uvádí, že v tomto znaleckém posudku nebyly v rozporu s metodikou uvedenou v Expertíze ručního písma jednoznačně vyhotoveny důkazy jednotlivých markantů a postupů, což činí závěry tohoto znaleckého posudku nepřezkoumatelnými. Znalec Mgr. Čulík popisuje zcela jiné markanty než znalec PhDr. Závora, a přesto oba tito znalci dospěli k totožným závěrům. Nelze tedy podle obviněného pochybovat o naprosté subjektivitě těchto znaleckých závěrů.

10. Obviněný rovněž namítá, že v případě „revizního“ znaleckého posudku Mgr. Švandy, resp. Kriminálního ústavu Praha, se nejedná o revizní znalecký posudek, jelikož ten má být proveden za použití stejných metod zkoumání a se stejným či alespoň obdobným

srovnávacím materiálem. Namítá, že znalec měl k dispozici zcela jiný srovnávací materiál než ostatní znalci. Lze přitom mít pochybnosti i o jeho dostatečnosti, jelikož měl, resp. mohl mít k dispozici přibližně 8 jeho originálních podpisů. To považuje dovolatel za nedostatečné, kdy navíc v případě těchto srovnávacích materiálů není v mnoha případech zřejmé ani to, o jaký konkrétní srovnávací materiál se mělo ve skutečnosti jednat. Je dokonce pravděpodobné, že v rámci srovnávacího materiálu byla použita plná moc udělená Mgr. Schenkovi k zastupování na valné hromadě, která je označena datem 1. 12. 2009, a kterou měli podepsat dne 21. 1. 2010, když ovšem podpisy na této listině rozporují. Znalec Mgr. Švanda navíc ve znaleckém posudku uvádí, že se jedná o originály, i když z dalšího textu plyne, že v případě některých srovnávacích materiálů jde pouze o jejich kopie, když je samotný znalec za kopie označil. Přitom na straně 10 znaleckého posudku pracuje s jeho 15 srovnávacími podpisy, přestože měl k dispozici pouze 10 jeho podpisů (8 originálních a 2 kopie). Ohledně seznaných markantů ze strany znalce Mgr. Švandy, dovolatel uvádí, že se jedná o obecné markanty, které lze aplikovat na třetinu populace. Konkrétní a nezaměnitelné markanty jeho podpisu tento znalec vůbec neuvedl. V případě znalců Mgr. Čulíka a PhDr. Závory jsou naopak patrné zcela odlišné markanty v jeho podpisech, a přesto oba znalci shodně dospěli k totožným závěrům.

11. Dovolatel taktéž namítá, že znalec Mgr. Švanda se vůbec nezabýval otázkou pravosti podpisů obviněných na plné moci udělené Mgr. Schenkovi k zastupování na valné hromadě, sepsané dne 1. 12. 2009 a údajně podepsané dne 21. 1. 2010. Pokud tedy soudy vycházejí z tohoto znaleckého posudku, pak podle obviněného žádným způsobem neodůvodnily, proč považují podpisy obviněných na předmětné plné moci za pravé, když se jejich zkoumáním tento tzv. „revizní“ znalecký posudek vůbec nezabýval a zabýval se pouze pravostí podpisů obviněných na smlouvách o převodech podílů ze dne 21. 1. 2010. Obviněný nadto uvádí, že ke zkoumání byla použita metoda KÚP-SOP-26 zkoumání ručního písma, která má být akreditována Českým institutem pro akreditace o.p.s. Toto tvrzení se podle dovolatele nezakládá na pravdě, jelikož tento institut neprovádí akreditaci metod, přičemž kriminalistický ústav nemá u tohoto institutu akreditovanou žádnou metodu v souvislosti s písmoznalectvím, což Český institut pro akreditaci uvádí pravidelně v odpovědích na žádosti o poskytnutí informace na svých webových stránkách. Znalecký posudek Mgr. Švandy tak nemůže být podle dovolatele revizním znaleckým posudkem, ale pouze dalším posudkem v pořadí, který se navíc zabýval zkoumáním pouze části sporných podpisů obviněných. Nadto je přesvědčen, že jde o procesně nepoužitelný důkaz, jelikož posudek byl vyhotoven v jiné trestní věci a v této souvislosti obviněný nechápe, proč byl odmítnut jeho návrh na provedení důkazu znaleckým posudkem vypracovaným znalcem z oboru písmoznalectví se specializací na zkoumání ručního písma. Také namítá, že z rozhodnutí není vůbec zřejmé, proč se soudy přiklonily k odbornému názoru znalce Mgr. Švandy, potažmo znalců Čulíka a PhDr. Závory. Akcentuje, že ani soud prvního stupně neví, proč znalec Mgr. Švanda dospěl k opačnému závěru než znalec PhDr. Valeška a jaký ze závěrů těchto znalců je tedy správný. Proč dospěl Mgr. Švanda k jiným závěrům neví ani jmenovaný a jde pouze o jeho domněnky. Ani soudy obou stupňů a ani Mgr. Švanda neobjevili žádnou konkrétní nesprávnost posudku PhDr. Valešky, která by jej činila nesprávným či dokonce vědomě nepravdivým. Následně obviněný rozebírá určitou nejednotnost metod zkoumání písma.

12. Obviněný namítá, že rozhodná skutková zjištění soudů obou stupňů o tom, že se jedná o jejich pravé podpisy na smlouvách o převodech podílů a na plné moci udělené Mgr. Schenkovi k zastupování na valné hromadě společnosti MAPRO, s. r. o., která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených

důkazů a zároveň ve vztahu k těmto skutkovým zjištěním nebyly zcela nedůvodně provedeny obviněnými navrhané podstatné důkazy.

13. Dovolatel taktéž rozporuje, že soudy ani nezajistily jím navrhané knihy o prohlášeních o pravosti podpisu, ve kterých by se měly nacházet jejich podpisy a spokojily se s výpověďmi osob, které podpisy ověřovaly a které vypovídaly pod tíhou hrozícího trestního stíhání. Soud prvního stupně si tedy vůbec neověřil, zda se podpisy obviněných v knihách o prohlášeních o pravosti podpisu Mgr. Schenka a Mgr. Zavadilové skutečně nacházejí. Pokud soudy prvního stupně uvádějí, že mohlo dojít k uplynutí archivačních lhůt těchto knih, tak toto neodpovídá informacím, které získal od České advokátní komory, což blíže následně rozvádí.

14. Obviněný dále namítá, že funkce jednatele k převodu financí z účtu společnosti MAPRO, s. r. o., měl podle skutkových zjištění soudu prvního stupně využít jen obviněný Senecký a nikoli také ostatní obvinění. Má proto za to, že skutečnost, že by při převodu finančních prostředků z účtu společnosti MAPRO, s. r. o., jednali obvinění po předchozí společné domluvě, nevyplývá ze žádných skutkových zjištění a ani provedených důkazů soudů obou stupňů. Akcentuje, že nebyl ani osobou oprávněnou k zastupování společnosti, ale ani neměl přístup k účtům této společnosti. Namítá, že odvolací soud nesmyslně a bez jakýchkoli skutkových zjištění a provedených důkazů rozhodl o tom, že jsou podle § 228 odst. 1 tr. ř. všichni obvinění povinni společně a nerozdílně uhradit poškozené společnosti MAPRO, s. r. o., škodu. Dovolatel namítá, že svým jednáním nezpůsobil a ani nemohl způsobit společnosti žádnou škodu, přičemž pokud by svým jednáním mohl způsobit nějakou škodu, pak nanejvýše panu Milanu Bednářovi, a to škodu, jejíž výše by odpovídala hodnotě části podílu pana Bednáře převedené na jeho osobu, a to hodnotě zjištěné ke dni převodu podílu na obviněného. Jiným způsobem a jinému subjektu obviněný v pozici společníka společnosti MAPRO, s. r. o., škodu skutečně způsobit nemohl a ani nezpůsobil. Mezi vznikem škody a jeho jednáním tak neexistuje žádná příčinná souvislost a z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a rovněž z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu týkající se příčinné souvislosti mezi vznikem škody a jednáním obviněného vůbec nevyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudů obou stupňů na straně druhé. Nadto nebylo vůbec prokázáno, že jakákoli škoda společnosti MAPRO, s. r. o., vznikla, jelikož nebylo řešeno, zda v případě převáděných částek Seneckým, nešlo o plnění smluvních či jiných závazků společnosti a nebylo k tomu vedeno žádné dokazování.

15. Dovolatel poukazuje na skutečnost, že se soudy nezabývaly naprosto neobvyklým a zcela nerealizovatelným postupem uzavření smluv o převodech obchodních podílů a udělení plné moci Mgr. Schenkovi, přičemž taktéž namítá časovou nerealizovatelnost účasti Mgr. Schenka na noční schůzce v Praze a jeho následnou přítomnost na soudním jednání v 8:30 hod. v Olomouci. Proto navrhovali ověřit, zda se předmětného jednání u příslušného soudu v Olomouci účastnil. Provedení tohoto důkazu bylo však opět jako nadbytečné zamítnuto. Obviněný taktéž rozporuje nelogičnost následné další schůzky v Praze z důvodu ověření jejich podpisů a pana Bednáře na smlouvách o převodech obchodních podílů ve společnosti MAPRO, s. r. o. Taktéž akcentuje, že obviněný Fišer a Senecký se toho dne nemohli zúčastnit uzavření smluv o převodech podílů v dané době, neboť byli na jiném místě, kde měli přebírat vozidlo.

16. Obviněný následně shrnuje, jaké všechny důkazní návrhy byly předloženy ze strany obhajoby (např. knihy o ověření pravosti podpisů, znalecký posudek, zjištění, zda se svědek

Mgr. Schenk účastnil jednání u Okresního soudu v Olomouci, nový písmoznalecký posudek), přičemž tyto stručně odůvodňuje, a současně akcentuje, že však žádné z nich soudy zcela nedůvodně neprovedly. Má za to, že soudy v trestní věci postupovaly zcela tendenčně a prováděly v podstatě pouze důkazy navržené obžalobu a nedůvodně neprovedly poměrně značné množství důkazů navržených obviněnými, a to přestože po celou dobu řízení existovaly a nadále existují důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu věci. Dovolatel je tak toho přesvědčen, že soudy obou stupňů nepostupovaly v souladu s § 2 odst. 5, 6 tr. ř.

17. Závěrem svého dovolání obviněný navrhuje, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek odvolacího soudu a s ním související rozsudek soudu prvního stupně zrušil a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal příslušnému soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Obviněný současně navrhuje, aby Nejvyšší soud odložil vykonatelnost výroku rozsudku odvolacího soudu o náhradě škody do doby, než bude Nejvyšším soudem rozhodnuto o dovoláních podaných obviněnými, neboť výkonem rozhodnutí či exekucí hrozí obviněnému závažná újma a soudy obou stupňů zcela nesprávně posoudily zejména otázku příčinné souvislosti mezi vznikem škody a jednáním obviněného

Dovolání obviněného Jana Fišera

18. Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal dovolání i obviněný Jan Fišer, a to z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Dovolatel nesouhlasí se zjištěným skutkovým stavem, přičemž uvádí, že i pokud by byl skutkový stav zjištěn správně, tak by nebylo možno vyhlásit odsuzující rozsudek, takže nesouhlasí ani i s právním posouzením věci. Připouští, že si je vědom toho, že dovolací soud ve smyslu dovolacího důvodu vymezeného v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. nemůže přezkoumávat skutková zjištění, ale v tomto případě seznává vážné porušení práva na spravedlivý proces a odkazuje přitom na judikaturu Ústavního soudu (II. ÚS 669/05, I. ÚS 4/04). Je toho názoru, že rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu podvodu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů a zejména ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy a také některá zjištění jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech. Má za to, že soudy obou stupňů naprosto ignorovaly jejich obhajobu a neprovedly v zásadě žádné jimi navržené důkazy (nad rámec důkazů navrhovaných i ze strany obžaloby). Namítá taktéž selektivní hodnocení důkazů soudy, a to v jeho neprospěch a dodává, že jejich postup byl v rozporu s § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. Naznačená pochybení přitom měla dopad na správnost hmotněprávního posouzení skutku, byla taktéž porušena zásada *in dubio pro reo*. Namítá taktéž nepřezkoumatelnost rozsudků soudů obou stupňů, jelikož se s jeho návrhy na doplnění dokazování nevypořádaly ani v odůvodnění svých rozhodnutí a došlo tak k porušení § 125 odst. 1 tr. ř.

19. Obviněný se domnívá, že nelze dospět k závěru, že byly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu, a to ani v případě, že by nedošlo ke změně skutkových zjištění. Tedy i v případě, že by soudy vycházely z toho, že předmětné listiny týkající se převodu podílů ve společnosti MAPRO, s. r. o., nepodepsali (bod 8 dovolání, výslovná citace). Jednak není zcela jasné, koho soudy považují za osobu či osoby uvedené v omyl, a proto nemohly dospět k závěru, že byla naplněna skutková podstata trestného činu podvodu. A pokud soudy považují za osoby uvedené v omyl rejstříkový soud, společnost MAPRO, s. r. o., jejího původního společníka Milana Bednáře a původního jednatele Radka Machačku, bankovní ústavy a jiné osoby jednající se společností, pak jde o nesprávné právní posouzení, tyto osoby nemohly být jejich jednáním uvedeny v omyl. Namítá rovněž chybné posouzení

otázky, kdo může být v tomto případě poškozenou osobou a jaká je výše způsobené škody (kdyby trestný čin podvodu byl spáchán).

20. Dovolatel následně shrnuje zásadní závěry a postupy soudů obou stupňů, které považuje za rozhodující a nastiňuje svou verzi věci, tedy jejich obhajobu. To podrobněji rozvádí v části II svého dovolání. Akcentuje, že vedli a vedou s Milanem Bednářem a Radkem Machačkou několik sporů řešených před civilními soudy. Vše se týkalo jejich působení ve společnosti MAPRO, s. r. o., a majetku této společnosti. Milan Bednář a Radek Machačka stojí v těchto sporech na opačných stranách a v tomto světle je třeba hodnotit výpovědi těchto svědků v tomto trestním řízení. Tyto výpovědi nejsou podle obviněného pravdivé a věrohodné.

21. Ohledně nedostatečnosti skutkových zjištění a dokazování obviněný tvrdí, že soudy ignorovaly jejich obhajobu a svá rozhodnutí založily na výsledcích znaleckého zkoumání v oboru písmoznalectví. Dovolatel poukazuje na to, že ve věci nebyly objasněny ani základní skutkové okolnosti převodu podílů, ani skutečnosti neoddělitelně související s transakcí, například nebylo zjišťováno, zda došlo k zaplacení ceny za převod podílů a jakým způsobem vůbec byla cena určena a zda byla reálným oceněním hodnoty společnosti a zda celá transakce nebyla disimulovaným právním jednáním, lichvou či podvodem. Toto obviněný v dovolání dále rozvádí a poukazuje na nelogičnost převodu podílů. Tvrdí, že se soudy nezabývaly stavem majetku společnosti MAPRO, s. r. o., a rozporuje v této souvislosti výši škody, když soudy vyšly ze součtu částek, které byly převedeny z účtu společnosti v době, kdy byli opětovně zapsáni jako společníci společnosti MAPRO, s. r. o. Poukazuje na to, že se soudy vůbec nezabývaly tím, zda společnost skutečně neměla dluhy, které byly těmito platbami uhrazeny. Rozporuje závěr nalézacího soudu, že „účel plateb, jejich oprávněnost a důvodnost z provedeného dokazování nijak nevyplynula, obžalovaní je nedokázali před soudem obstojně obhájit“. Namítá, že uvedli, že to byly platby na dluhy společnosti a objasnili, z jakých titulů tyto dluhy vznikly. V této souvislosti připomíná, že to je právě obžaloba, která musí prokazovat vznik škody. Je toho přesvědčen, že vznik škody prokázán nebyl, jelikož jejich obhajoba nebyla vyvrácena. Namítá v tomto ohledu nekonkrétnost výpovědí svědka Bednáře a Machačky. Doplňuje, že měl za společností MAPRO, s. r. o., (v okamžiku převodu prostředků z účtů společnosti) celkovou pohledávku ve výši 17 861 656 Kč a subjekty, kterým byly platby odeslány, měly za společností pohledávky minimálně ve výši vyplacených částek.

22. Ohledně plných mocí obviněný uvádí, že je soud nesprávně označuje jako ze dne 1. 12. 2009, ačkoli bylo objasněno, že byly podepisovány dne 21. 1. 2010 na údajné noční schůzce v Praze. Zdůrazňuje jistou zvláštnost takové schůzky vzhledem k délce cesty, sněhové kalamitě v daný den, přičemž nikdo z pracovníků této advokátní kanceláře si takovou cestu do Prahy nepamatoval, a to ani místo údajné schůzky. Rozporuje taktéž pravdivost tvrzení svědka Mgr. Schenka ohledně jeho účasti na valné hromadě a jednání u soudu v Olomouci. Soudy ohledně podrobností podepisování předmětných sporných listin neprovedly jim navrhované důkazy, např. ověřovacími knihami Mgr. Schenka a Mgr. Zavadilové. Ohledně samotných smluv o převodu podílů pak rozporuje věrohodnost toho, že Mgr. Schenk údajně opět jel do Prahy ohledně ověření jejich podpisů, když podpisy mohl ověřit kdokoli v Praze, stejně jako se valná hromada mohla konat u jakéhokoli notáře v Praze. Nebylo nijak objasněno, proč by měly být smlouvy uzavírány v takovém spěchu. Nadto doplňuje, že byl s Jaroslavem Seneckým odpoledne v Porsche Praha vypůjčit si na zkoušku vozidlo a údajnou schůzku s podepisováním smluv nemohli ani stihnout.

23. Rozporuje absurdnost odůvodnění neprovedení navržených listinných důkazů, když soud prvního stupně tyto neprovedl, jelikož je podle něho možné, že by již listiny nebyly s ohledem na časový odstup dohledatelné či byly skartovány. Toto bylo řečeno v souvislosti s ověřovacími knihami, kdy ovšem tyto knihy mohou být vedeny mnoho let a teprve od posledního zápisu plyne skartační lhůta. Nelze tak konstatovat, že již knihy nejsou k dispozici. Připomíná, že doplnění dokazování v tomto směru navrhovali opakovaně i v přípravném řízení, ale orgány činné v přípravném řízení na to nijak nereagovaly. Označuje takový postup za pochybení, které jim nelze dávat k tíži.

24. Obviněný je tak přesvědčen, že takovým postupem jim soudy odepřely možnost se náležitě hájit, svá skutková zjištění učinily nepřezkoumatelnými, nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, porušily zásadu kontradiktornosti a nepostupovaly v souladu se zásadou *in dubio pro reo*. Z pohledu zásad k provádění dokazování a vypořádání se s důkazními návrhy odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu II. ÚS 372/03 a na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 843/2019, která cituje. U zmíněného nálezu pak obviněný akcentuje, že pouhé konstatování nadbytečnosti dalšího dokazování, nadto povšechně u důkazů navržených obhajobou, nepostačuje. Obviněný zdůrazňuje, že navrhoval provedení celé řady důkazů, kdy tyto nebyly provedeny a nalézací soud se k těmto vyjádřil povšechně jednou větou tak, že provedené dokazování je dostatečné a další by již bylo nadbytečné. Odvolací soud toto aproboval a sám se vyjádřil pouze k některým jejich návrhům na doplnění dokazování.

25. Soudy podle dovolatele zároveň nehodnotily provedené důkazy v žádných souvislostech. Odsuzující rozhodnutí je postaveno v zásadě pouze na znaleckém posudku Kriminálního ústavu Praha a výpovědích osob, které ve sporu o to, kdo má být společníkem společnosti MAPRO, s. r. o., stojí na opačné straně než obvinění. Namítá, že daný znalecký posudek nebyl ani proveden v tomto řízení a soudy ignorovaly vady tohoto posudku (a posudků zpracovaných PhDr. Závorou a Mgr. Čulíkem, které podle jeho názoru nebyly v řízení provedeny k důkazu jako znalecké posudky). Soudy se důsledně nevypořádaly s tím, že předmětné podpisy byly vyhodnoceny znaleckým posudkem PhDr. Valešky tak, že nejde o jejich pravé podpisy. Znalecký posudek PhDr. Valešky přitom nebyl v tomto ani jiném řízení označen za nepravdivý a nebylo zjištěno, že by znalec byl v jakémkoli vztahu s obviněnými či by z jakéhokoli důvodu zpracoval nepravdivý posudek na jejich objednávku. Kritika jeho posudku ze strany znalce kriminálního ústavu je podle obviněného velmi obecná a nemůže zásadně zpochybnit závěr posudku PhDr. Valešky, resp. nemůže je vyvrátit. Pouhé zpochybnění závěrů tohoto znalce nemůže postačovat k rozhodnutí o vině obviněných jakýmkoli trestným činem. Obviněný dále podrobně rozebírá předmětné znalecké posudky a napadá jejich věrohodnost a spolehlivost a rozporuje přístup soudů k těmto podkladům. Obviněný přitom odkazuje na judikaturu Nejvyššího a Ústavního soudu, kdy konkrétně cituje nálezy III. ÚS 299/06-1. Ohledně své osoby pak namítá, že závěry znalce kriminálního ústavu Mgr. Švandy jsou velmi nevěrohodné. Z posudku cituje konkrétní část, ze které dovozuje, že znalec uznává, že se může jednat o jeho zfalšované podpisy, nicméně nakonec dospívá k závěru, že jde spíše o pravé podpisy pouze proto, že jsou až příliš odlišné od znalci dostupných srovnávacích podpisů. Tento závěr označuje za kuriózní. Podle dovolatele se nabízí otázka, zda padělatel neměl jednoduše k dispozici jiné srovnávací podpisy než znalec, když znalec sám uvádí, že takové variantní podpisy obviněný používá. Takový závěr označuje za ne příliš věrohodný a je přesvědčen, že v žádném případě na něm nelze založit závěr o jeho vině. Znalec vedle toho sám hodnotil s ohledem na minimální počet časově odpovídajících a více vázaných srovnávacích podpisů předložené srovnávací materiály jako velmi málo vyhovující, zatímco PhDr. Valeška označil jemu dostupný srovnávací

materiál za vyhovující. Namítá, že když byl Mgr. Švanda při hlavním líčení dotázán, proč si nevyžádal další srovnávací materiály, znalec uvedl, že na to není schopen odpovědět, že prostě pracoval pouze s tím, co mu bylo předloženo. Dovolatel tak namítá, že znalec zjevně vůbec předem nehodnotil úplnost a bezvadnost podkladů posudku a již z tohoto důvodu nelze jeho závěrům důvěřovat. Dodává, že Mgr. Švanda dále při svém výslechu před soudem uvedl, že si není v případě obviněného Jana Fišera svým závěrem jist (toto není podle obviněného uvedeno v protokolu z hlavního líčení, nicméně na zvukovém záznamu je to zachyceno).

26. Obviněný taktéž poukazuje na to, že znalec kriminalistického ústavu Mgr. Švanda ve vyjádření k posudku PhDr. Valešky uvádí, že PhDr. Valeška neměl údajně odpovídající srovnávací materiál, neboť měl pouze malé množství nezávislých vzorků podpisů – podle obviněného jsou patrně myšleny srovnávací podpisy obviněných na různých listinách, nikoli získané zkouškou. Ze seznamu srovnávacího materiálu uvedeného v obou posudcích vyplývá, že PhDr. Valeška měl naopak k dispozici více těchto jeho nezávislých podpisů než Mgr. Švanda. Taktéž poukazuje na skutečnost, že znalec kriminalistického ústavu vůbec nezkoumal jejich podpisy na plné moci pro Mgr. Schenka k zastoupení na valné hromadě, a dokonce kuriózně zřejmě tuto spornou plnou moc nepoužil jako srovnávací materiál, což jeho závěry značně zpochybňuje. Podle jeho názoru tak není vůbec jasné, jak soud dospěl k závěrům o tom, že podpisy na ní jsou pravé podpisy obviněných – pokud vůbec k tomuto závěru dospěl.

27. Dovolatel rovněž namítá, že soud řádně neprovedl výslech znalce PhDr. Valešky, resp. řádně neprovedl vůbec k důkazu jeho posudky týkající se podpisů Jana Fišera a Radovana Finferleho, když znalecký posudek se k důkazu při hlavním líčení provádí výslechem znalce, posudky nebyly čteny ani s tím nebyl vysloven souhlas. Dodává, že posudky PhDr. Valešky měly být s ohledem na důležitost jejich závěrů pro posouzení jejich viny provedeny k důkazu jako znalecké posudky, nikoli jako listinné důkazy. Namítá, že znalec nebyl při předvolání k hlavnímu líčení upozorněn na to, jakých posudků se má jeho znalecká výpověď před soudem týkat. Označuje toto za zásadní procesní pochybení. Soudy pak nemohly posudky tohoto znalce vyhodnotit jako nevěrohodné, když ani řádně nebyly provedeny k důkazu. Není tedy pravdou, že obhajobě bylo umožněno klást znalci otázky, jak konstatoval odvolací soud, resp. kladení otázek by bylo beze smyslu, když znalec nebyl v důsledku pochybení soudu na hlavní líčení řádně připraven. Namítá, že i kdyby předmětné podpisy byly pravé, a i kdyby posudky dalších znalců byly bezvadné (Švandy a Čulíka), když tyto znalci udělali své závěry pouze s určitým stupněm pravděpodobnosti, tak tyto nedospěli k jasným závěrům, jestliže se vyslovili pouze v pravděpodobnostní rovině, a v případě posudku kriminalistického ústavu (Švandy) pouze v rovině střední pravděpodobnosti, což ovšem pro trestněprávní závěry nemůže postačovat. Obviněný akcentuje, že pro odsuzující rozsudek jsou zákonným podkladem pouze důkazy, které umožňují zjištění skutečnosti na nejvyšším možném stupni jistoty, který lze od lidského poznání vyžadovat. Zdůrazňuje, že v průběhu řízení byly do spisu založeny další dokumenty, které byly podepsány ve stejném období jejich osobami (obviněnými), a které tak bylo možné použít jako srovnávací materiál. Proto navrhli, aby bylo dokazování doplněno mimo jiné o dodatek znaleckého posudku nebo o nový znalecký posudek. To ovšem soudy jako důkazy neprovedly.

28. Obviněný dále podrobně rozebírá, že i kdyby smlouvy o převodu, plné moci a pozvánky na valnou hromadu podepsali a v řízení před rejstříkovým soudem by uváděli nepravdu, nemohli by tak naplnit skutkovou podstatu trestného činu podvodu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu není totiž možné spáchat tento trestný čin uváděním

nepravdivých skutečností před soudem, a dokonce ani předkládáním falšovaných dokumentů soudu. Odkazuje např. na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 229/2004. Podle obviněného „[v]e smyslu tohoto rozhodnutí nelze považovat za osobu takto uváděnou v omyl ani žalovaného (tím méně jakoukoli další osobu), tedy nemůže být takto spáchán podvod.“. Podle navazující judikatury Nejvyššího soudu je nutno uvedený závěr vztáhnout i na rozhodování soudu v nesporném řízení (viz odkaz na rozhodnutí sp. zn. 4 Tz 2/2010), který obviněný cituje. Pokud odvolací soud odkazuje v otázce uvedení v omyl na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 946/2020, tak obviněný uvádí, že nepředkládali žádné padělané dokumenty a že především nejde o skutkově srovnatelný případ. Zdůrazňuje, že v jejich věci se jednalo o případ, kdy rejstříkový soud neměl provést navrhovanou změnu pouze na základě předložených listin a jestliže by postupoval správně jak měl, tak by k jejich zápisu jako společníků společnosti MAPRO, s. r. o., nedošlo. Připouští, že v řízení ve věcech obchodního rejstříku sice převažuje princip registrační, to ovšem neznamená, že rejstřík provede jakýkoli zápis, který je navržen, což dále rozebírá. Dodává, že jakýkoli znalecký posudek rozhodně nemůže být podkladem k zápisu změny v osobě společníka obchodní společnosti. A protože soud nemůže v rejstříkovém řízení přezkoumávat sporné skutečnosti, měl provedení změny soud v tomto případě odmítnout. Dovolatel přitom odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2008, sp. zn. 29 Cdo 1759/2008. Proto má za to, že rejstříkový soud v dané věci postupoval nesprávně. Kvůli této chybě rejstříkového soudu jsou oni trestně stíháni, bez ní by daná situace vůbec nenastala. Nelze jim klást za vinu pouhé podání předmětného návrhu na zápis změny v osobách společníků a jednatelů. Obvinění očekávali, že podají-li návrh soudu, tento bude kvalifikovaně posouzen a rozhodne-li soud o zápisu změny v osobách společníků, mohou z tohoto rozhodnutí vycházet.

29. Dovolatel taktéž uvádí, že mezi podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku a případným způsobením škody jakékoli osobě ani nemůže být příčinná souvislost, když platby z účtů společnosti byly realizovány na základě rozhodnutí soudu, nikoli na základě podání návrhu. Akcentuje, že naplnění skutkové podstaty trestného činu podvodu předpokládá existenci příčinné souvislosti mezi omylem určité osoby a její učiněnou majetkovou dispozicí, ovšem v tomto případě žádný takový omyl u pracovníků bankovních ústavů ani jiných osob nelze shledat. Je toho názoru, že to byl ve své podstatě rejstříkový soud, který případně způsobil omyl dalších osob, protože provedl zápis chybně.

30. Dovolatel dále akcentuje, že osoby uvedené v omyl mají být podle skutkové věty bankovní ústavy a společnost MAPRO, s. r. o., nicméně v odůvodnění svého rozhodnutí soud uvedl, že se obvinění dopustili klamu při podání návrhu na zápis změn do obchodního rejstříku, takže soud patrně považoval za podvedený spíše či také rejstříkový soud. Již toto činí rozhodnutí zásadně vadné a nepřezkoumatelné. Předmětnou vadu nezhojil ani odvolací soud, když jeho odůvodnění podle dovolatele neodpovídá popisu skutku, když nalézací soud o původním společníkovi a jednateli vůbec jako o osobách uvedených v omyl neuvažoval. Není zcela jasné, zda tedy soudy považují rejstříkový soud za osobu uvedenou v omyl či nikoli. Tato nejasnost činí rozhodnutí vadnými a jde o nesprávné právní posouzení věci, resp. není jasné, jak soudy posoudily naplnění jednoho ze znaků trestného činu podvodu. Pokud by měly být považovány za osoby uvedené v omyl společnost MAPRO, s. r. o., její bývalý společník a její bývalý jednatel a bankovní ústavy či jiné osoby jednající se společností, je to v rozporu s právním názorem vysloveným právě v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 946/2020, na které odkazuje odvolací soud. Obviněný je přesvědčen, že soudy pochybily, když za poškozenou považovaly v této věci společnost MAPRO, s. r. o. Za poškozeného měly považovat Milana Bednáře a výši škody měly určit tak, že měly zjistit

hodnotu 100% podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., což ovšem neučinily a nesprávně za škodu považovaly prostředky převedené z majetku společnosti. V tomto smyslu je právní posouzení věci vadné.

31. Ohledně křivého obvinění pak dovolatel uvádí, že tento skutek je jaksi akcesorické povahy k tomu, jaké závěry učinily soudy o prvním skutku. Zdůrazňuje skutečnost, že v případě tohoto trestného činu je nutno dospět bez důvodných pochybností k závěru, že obviněný vědomě nepravdivě obvinil jinou osobu ze spáchání trestného činu, což podle názoru obviněného v předmětné věci nebylo prokázáno.

32. Dovolatel závěrem navrhuje, aby dovolací soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. napadené rozhodnutí odvolacího soudu i rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. S ohledem na vady řízení také navrhuje, aby dovolací soud zároveň nařídil, aby soudy věc projednaly a rozhodly v jiném složení. Dále vzhledem k tomu, že neprodleným výkonem rozhodnutí nebo exekucí hrozí obviněnému závažná újma, přitom soudy pochybily mimo jiné v posouzení otázky, kdo má být považován za poškozenou osobu a jak má být určena výše škody, navrhuje obviněný, aby byla odložena vykonatelnost výroku o náhradě škody, a to do doby, než bude doručeno obviněnému rozhodnutí Nejvyššího soudu vydané v neveřejném zasedání nebo než bude vyhlášeno rozhodnutí Nejvyššího soudu ve veřejném zasedání.

Dovolání obviněného Jaroslava Seneckého

33. Taktéž obviněný Senecký podal dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Je přesvědčen, že nebyl zjištěn řádně skutkový stav věci a shledává porušení svých práv v několika rovinách. Namítá, že soudy se jeho obhajobou vůbec nezabývaly a nevypořádaly se s ní dostatečným způsobem. Současně obecně akcentuje judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který vyžaduje, aby soudci nevycházeli z předem pojatého přesvědčení, že obviněný spáchal čin, který je mu kladen za vinu. Důkazní břemeno spočívá na obžalobě a případné pochybnosti mají být využity ve prospěch obviněného (Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2012. Str. 789). V souvislosti s principem *in dubio pro reo* odkazuje na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 2042/08 ze dne 26. 11. 2009. Taktéž dále na nálezy sp. zn. I. ÚS 3094/08 ze dne 29. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 910/07 ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. I. ÚS 49/06 ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. I. ÚS 429/03 ze dne 4. 12. 2003.

34. S ohledem na uvedené je dovolatel přesvědčen, že napadené rozhodnutí soudů vzešlo z řízení, které jako celek nebylo řízením spravedlivým. Tvrdí, že soudy postupovaly ryze formalisticky, jestliže diametrálně protichůdné důkazy vyhodnotily pouze na základě svých úvah a domněnek, které mají povahu spíše neověřené a jednoznačně neprokázané verze skutkového stavu. Považuje za nepřijatelné, aby soudy nedostatek spolehlivých usvědčujících důkazů nahrazovaly úvahami o krajní podezřelosti jednání či chování obviněného a z tohoto podezření učinily konečný závěr, že obviněný je vinen. Při již zmíněné neexistenci dalších objektivních důkazů a protichůdnosti tvrzení skutkového děje, není možné se přiklonit jednostranně k verzi poškozených. Akcentuje, že v sebemenších pochybnostech je třeba vždy rozhodovat ve prospěch obviněného. V této souvislosti odkazuje obviněný na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 418/99, III. ÚS 532/01 a IV. ÚS 485/01. Dovolatel je toho názoru, že soudy nemohly bez důvodných pochybností dospět k tomu, že se dopustil jednání

popsaného ve výročí rozsudku soudu obou stupňů a nemohly dospět k závěru, že spáchal trestný čin.

35. Dovolatel je dále přesvědčen, že skutková zjištění ve vztahu k trestnému činu podvodu jsou v rozporu k provedeným důkazům, zejména když nebyly provedeny jim navrhované důkazy, které považuje za podstatné. S návrhy na doplnění dokazování se soudy nevypořádaly ani v odůvodnění svých rozhodnutí, tyto jsou naprosto nedostatečná a v rozporu s § 125 odst. 1 tr. ř. Rozsudky obou soudů považuje za nepřezkoumatelné. Namítá, že nebyly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu. Zdůrazňuje skutečnost, že již několikrát uvedl, že dokumenty týkající se převodu podílů ve společnosti MAPRO, s. r. o., nepodepsali. Soudy se těmito skutečnostmi vůbec nezabývaly a není tak zřejmé jaké osoby byly uvedeny v omyl a nemohly tak dospět k závěru, že byla naplněna skutková podstata trestného činu podvodu. S ohledem na uvedené zpochybňuje obviněný posouzení otázky soudy, kdo je v této věci poškozenou osobou a jaká je výše způsobené škody.

36. Obviněný dále podotýká, že celá situace se neodehrála tak, jak uvádí soudy obou stupňů. Namítá, že byl uznán vinným, že měl vyvést finanční prostředky ze společnosti MAPRO, ovšem k tomuto jednání neměl žádný právní důvod. Akcentuje, že měl za společností pohledávky ve výši 690 000 Kč, což doložil i výpisy z účtu, kdy převedl finanční prostředky do společnosti, což musí být mimo jiné i v účetnictví společnosti. Zdůrazňuje, že v předmětné době byl statutárním orgánem společnosti MAPRO, s. r. o., a jednal tak na základě vykonatelného rozhodnutí soudu, takže nemůže být za takové jednání postihován. Považuje za zarážející, že soudy se těmito skutečnostmi vůbec nezaobíraly a neověřily si je. Nezabývaly se bankovními účty společnosti, jejím účetnictvím (seznam pohledávek a závazků), a dalšími skutečnostmi, ačkoliv to navrhoval v rámci své obhajoby. V tomto spatřuje dovolatel obrovské pochybení soudů, a to i vzhledem pro zjištění případné škody a její výše údajně způsobené společností.

37. Dále uvádí, že v žádném případě nejednal v úmyslu se obohatit nebo společnost MAPRO, s. r. o., poškodit, neboť došlo jen k uspokojení jeho pohledávek. Vznik škody tak nebyl prokázán. Soudy se nezabývaly skutečností, zda společnost skutečně neměla dluhy, které byly těmito platbami hrazeny. Obviněný tak považuje za zarážející, že soud prvního stupně konstatoval, že „Účel těchto plateb, jejich oprávněnost a důvodnost z provedeného dokazování nijak nevyplynula, obžalovaní je nedokázali před soudem obstojně obhájit...“.

38. Ohledně převodu obchodních podílů dovolatel akcentuje, že smlouvy o převodu obchodního podílu společnosti i další související listiny s tím spojené v roce 2010 nepodepsal ani neobdržel finanční částku ve výši 20 000 Kč. Je toho názoru, že soudy se vůbec nezabývaly skutkovým stavem ohledně převodu obchodních podílů, zda vůbec došlo k zaplacení kupní ceny za převod podílů, a na základě jakých skutečností byla cena stanovena a zejména zde úplně chybí reálné ocenění hodnoty společnosti MAPRO, s. r. o. Soudy obou stupňů se nezaobíraly logikou věci zejména za situace, kdy několikrát v rámci své obhajoby uvedl, že společnost měla v té době sjednaný obchod, kdy měla obdržet částku ve výši 2,4 miliardy korun. Z těchto důvodů navrhoval zajistit účetnictví společnosti, aby následně byla zjištěna hodnota společnosti znaleckým posudkem. Tyto důkazy soudy obou stupňů bez řádného odůvodnění neprovedly. Považuje za zcela absurdní, aby převedl on i další obvinění podíly pouze za částku 20 000 Kč.

39. Obviněný dále poukazuje na skutečnost, že podali trestní oznámení spolu s ostatními obviněnými na osoby Macháčku, Bednáře, Hlínu, Schenka a Zavadilovou.

Opětovně zdůrazňuje, že nikdy nepodepsali smlouvy o převodu ze dne 21. 1. 2010 a neudělili Mgr. Schenkovi plnou moc k zastupování na mimořádné valné hromadě společnosti MAPRO, s. r. o. K trestnímu oznámení připojil znalecké posudky z oboru písmoznalectví Dr. Valešky, ze kterých vyplynulo, že podpisy na uváděných dokumentech nejsou pravděpodobně jejich podpisy. Soudy obou stupňů však tento posudek vůbec nebraly v úvahu, i když je součástí spisového materiálu. Soudy vycházely ze znaleckého posudku vypracovaném na objednávku advokátní kanceláře, v níž působili jmenovaní svědci Mgr. Zavadilová a Mgr. Schenk, kteří sporné podpisy ověřili. Proto žádal vypracovat nový znalecký posudek z oboru písmoznalectví, a to k posouzení pravosti podpisů na zmíněné plné moci ze dne 21. 1. 2010. Namítá, že takový znalecký posudek nebyl ani vypracován v předmětném trestním řízení, kdy byl získán „v jiné civilní věci“. Obviněný upozorňuje, že znalec kriminalistického ústavu vůbec nezkontroloval jejich podpisy na plné moci pro Mgr. Schenka a zejména jako srovnávací materiál k ověření pravosti podpisů použil právě napadené dokumenty, ke kterým uvedl již několikrát, že je nepodepsal. Na otázku obhajoby, z jakého důvodu si znalec nezajistil od obviněných další srovnávací materiály (podpisy obviněných), znalec odpověděl, že znalecký posudek byl zadán na objednávku „poškozenou stranou“ a srovnával pouze materiál, který mu byl „poškozenou stranou“ předložen. Dovolatel zdůrazňuje, že pravost podpisů na plné moci je zcela zásadní pro objasnění celého sporu. Obviněný proto navrhoval vypracování nového znaleckého posudku ohledně pravosti jejich podpisů. Soudy obou stupňů tento důkaz neprovedly a ani se k této věci nevyjádřily.

40. Dovolatel dále upozorňuje na časovou posloupnost podpisu smluv o převodu obchodního podílu, ve které se měl vzdát účasti na společnosti MAPRO. Rozporuje přítomnost svědků Bednáře a Machačky na noční schůzce, ale i Mgr. Schenka. Považuje za nevěrohodné, že by dva advokáti usedli v Přerově do vozidla a jeli tak daleko ověřit podpisy pro své klienty do Prahy na listinách, které klienti měli mít k dispozici několik týdnů v předstihu a kde byli instruováni, ať je advokátovi s úředním ověřením jejich podpisů odešlou do jeho kanceláře. O nevěrohodnosti této verze svědčí i to, že si pak takový advokát ani nepamatuje, kam vlastně přesně v noci jel. Dodává, že v té době byla sněhová kalamita a časově to nebylo možno stihnout. Poukazuje na skutečnost, že uvedl, že o takové schůzce nevěděl, nikdy jej na žádnou takovou schůzku nezval a žádné takové schůzky se nezúčastnil, stejně jako ostatní obvinění. Namítá, že soudy obou stupňů si neproověřily časovou posloupnost a jakým způsobem a kde došlo k uzavření smluv o převodu obchodního podílu společnosti MAPRO, s. r. o., dne 21. 1. 2010 a zda opravdu mohl být Mgr. Schenk fyzicky u podpisu shora uvedených smluv plné moci a následně se osobně účastnil soudního jednání, když místa jejich konání jsou značně od sebe vzdálená. Dále rozporuje ověření podpisů v OC Palladiu a taktéž, že by údajnou schůzku s podepisováním smluv mohl stihnout, když na daný den si byl s dalším obviněným panem Fišerem vypůjčit na zkoušku vozidlo.

41. Dále rovněž namítá, že soudy neprovedly k podrobnostem podepisování důkazy navržené obhajobou, např. si nepřipojily ověřovací knihy advokátů Mgr. Schenka a Mgr. Zavadilové, ačkoli ověřovací doložky připojené na sporné dokumenty Mgr. Schenkem nejsou po formální stránce správné. Domnívá se tak, že mohlo dojít k manipulaci s ověřovací knihou a ověřovacími doložkami. Dodává, že se soudy obou stupňů těmito skutečnostmi vůbec nezabývaly, nehodnotily provedené důkazy v žádných souvislostech. Odmítly provést navržené důkazy a řádně ani své závěry neodůvodnily. Soudy tak vycházely pouze z přesvědčení o jejich vině, které však není doloženo nepřetržitým řetězem důkazů o jeho vině. Porušily tak zásadu presumpce neviny, jelikož o jeho vině jsou důvodné pochybnosti.

42. Dovolatel dále dodává, že krivého obvinění se nedopustil, neboť je toho názoru, že smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 21. 1. 2010 nepodepsal, což podporuje dalšími podklady. Naopak je přesvědčen, že vůči němu došlo ke spáchání trestné činnosti.

43. Závěrem obviněný navrhuje, aby dovolací soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. napadené rozhodnutí odvolacího soudu i rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. S ohledem na vady řízení také navrhuje, aby dovolací soud zároveň nařídil, aby soudy věc projednaly a rozhodly v jiném složení. Vzhledem k tomu, že neprodleným výkonem rozhodnutí nebo exekucí mu hrozí závažná újma, přitom soudy pochybily mimo jiné v posouzení otázky, kdo má být považován za poškozenou osobu a jak má být určena výše škody, navrhuje obviněný, aby byla odložena vykonatelnost výroku o náhradě škody, a to do doby, než bude doručeno obviněnému rozhodnutí Nejvyššího soudu vydané v neveřejném zasedání nebo než bude vyhlášeno rozhodnutí Nejvyššího soudu ve veřejném zasedání.

44. K podaným dovoláním se vyjádřila dne 3. 5. 2022, pod sp. zn. 1 NZO 307/2022, státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství. Státní zástupkyně předně konstatovala, že všichni dovolatelé správně označili dovolací důvody a jimi uplatněná argumentace oběma dovolacím důvodům odpovídá. Ve vztahu k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. uvedla, že tento dovolatelé uplatnili ve všech jeho variantách. Podle státní zástupkyně ovšem dovolatelé zpochybňují hodnocení důkazů a skutkové zjištění soudů. Podle jejího přesvědčení ovšem mezi skutkovými zjištěními nalézacího soudu, se kterými se ztotožnil i soud odvolací, a provedenými důkazy, není žádný, natož pak zjevný nebo extrémní rozpor. Je toho názoru, že skutková zjištění soudů mají v provedených důkazech potřebnou oporu a logicky z nich vyplývají. Základní usvědčující důkaz představuje znalecký posudek kriminalistického ústavu, přičemž ve světle dalších svědeckých výpovědí a listinných důkazů, dochází státní zástupkyně k závěru, že soudy hodnotily důkazy v souladu s jejich obsahem. Nedopustily se tak žádné zásadní deformace důkazů a ani jinak zjevně nevybočily z mezí volného hodnocení důkazů a své hodnotící úvahy srozumitelně a logicky přijatelně vysvětlily. Za takového stavu nepřichází v úvahu zásah do skutkových zjištění, která se stala podkladem výroku o vině. Státní zástupkyně zároveň blíže rozvádí předpoklady naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který připouští za určitých podmínek zásah do skutkových zjištění.

45. K námitkám týkajících se tvrzené procesní nepoužitelnosti znaleckého posudku Mgr. Švandy státní zástupkyně uvádí, že jak konstatoval již odvolací soud, tak znalec Mgr. Švanda byl poučen jako znalec podle § 106 tr. ř. a jako znalec byl rovněž slyšen u hlavního líčení, takže mu mohly být pokládány otázky obviněnými i jejich obhájci. Státní zástupkyně připouští, že Mgr. Švanda nebyl přibrán opatřením podle § 105 odst. 1 tr. ř. jako znalec v trestní věci obviněných, ale v trestní věci podezřelých Milana Bednáře a dalších, ohledně kterého bylo podáno trestní oznámení ze strany obviněných (skutek 2), kdy toto trestní oznámení bylo odloženo podle § 159a odst. 1 tr. ř. a poté bylo zahájeno trestní stíhání obviněných. Státní zástupkyně nicméně upozorňuje na propojenost obou věcí, která nevyklučuje, aby na výpověď Mgr. Švandy, byl-li poučen jako znalec, bylo pohlíženo jako na výpověď znalce a na jím učiněné závěry jako na znalecký posudek. Proto skutečnost, že znalec nebyl přibrán opatřením podle § 105 odst. 1 tr. ř. nehraje zásadní roli. Soud se nadto řádně vypořádal s námitkami obviněných. Znalec svůj posudek řádně obhájil, jeho znalecký posudek je jasný určitý a úplný, neboť znalec shromáždil dostatečně kvalitní srovnávací materiál na základě, kterého učinil závěr o pravosti podpisů obviněných. Státní zástupkyně v této souvislosti odkazuje na bod 59 rozhodnutí odvolacího soudu. Znalecký

posudek Mgr. Švandy rovněž odpověděl na otázku, proč není možné vycházet ze závěrů znalce PhDr. Jiřího Valešky, který dospěl k opačnému zjištění ohledně pravosti zkoumaných podpisů, přičemž jeho vysvětlení považuje státní zástupkyně za přesvědčivé.

46. Státní zástupkyně je proto toho názoru, že nelze ani vytýkat soudům, že ve věci k návrhu obviněných nedoplnily dokazování a jejich návrhy na pořízení dalšího znaleckého posudku z oboru písmoznalectví odmítly. V dané trestní věci proto nelze zaznamenat kategorii opomenutých důkazů. Odkazuje na správný závěr odvolacího soudu, že nebylo třeba pořizovat ještě další znalecké posudky, neboť pravost podpisů obviněných byla prokázána ostatními provedenými důkazy, a to znaleckým posudkem nejen kriminalistického ústavu, ale i znaleckými posudky Mgr. Čulíka a PhDr. Jiřího Závory, Ph.D., které byly provedeny jako listinné důkazy. Upozorňuje na skutečnost, že odvolací soud v bodě 66 svého rozhodnutí jasně konstatoval, že návrhy obviněných na doplnění dokazování byly zamítnuty pro nadbytečnost. Podle státní zástupkyně se lze ztotožnit i se závěrem odvolacího soudu, že ani vyžádání ověřovacích knih a vyjádření notářky k průběhu valné hromady, případně další listiny by na správnost skutkových zjištění nalézacího soudu nemohly nic změnit. Jestliže se soudy řádně vyrovnaly s důkazními návrhy obviněných, a řádně odůvodnily, proč jimi navržené důkazy označují za nadbytečné, nelze v dané věci zaznamenat problematiku tzv. opomenutých důkazů.

47. Ohledně námitek směřujících do naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. státní zástupkyně uvádí, že obvinění namítali, že nemohli uvést rejstříkový soud v omyl, že není ani zřejmé koho uvedli v omyl a že trestného činu se nemohli dopustit i z toho důvodu, že se na něm podílel vadný výkon veřejné moci, neboť rejstříkový soud měl správně odmítnout návrh změn na zápis do obchodního rejstříku, neboť bylo sporné, kdo je společníkem obchodní společnosti MAPRO, s. r. o. Státní zástupkyně uvádí, že je třeba zdůraznit, že i uvedená otázka byla k odvolacím námitkám obviněných řešena Městským soudem v Praze. Ten neignoroval judikaturu Nejvyššího soudu, tedy konkrétně usnesení ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. 11 Tdo 229/2004, v němž Nejvyšší soud vyslovil, že soud rozhodující v občanskoprávním řízení nelze pokládat za subjekt, který by mohl být uváděn v omyl podáním účastníka řízení obsahující vědomě nepravdivé údaje. Odvolací soud ovšem zohlednil povahu rejstříkového řízení, přičemž uzavřel, že řízení před rejstříkovým soudem se svými specifickými rysy odlišuje nejen od občanskoprávního sporného řízení, ale i od některých jiných druhů nesporného řízení. Konstatoval, že vzhledem k písemnému charakteru tohoto řízení a omezenému rozsahu přezkumní činnosti rejstříkového soudu, kdy rejstříkový soud v naprosté většině případů vychází pouze z předložených listin, tento soud jen těžko může zjistit pravý stav věci v případě, kdy skutečnosti, které mají být do obchodního rejstříku zapsány, jsou dokládány padělky listin. resp. listinami opatřenými padělanými podpisy oprávněných osob. Ke zjištění skutečného stavu věci má rejstříkový soud minimální časový prostor i vzhledem ke lhůtám, v nichž má rozhodnout. Řízení před rejstříkovým soudem má tak do značné míry shodný charakter jako řízení před správním orgánem, u kterého judikatura Nejvyššího soudu jeho uvedení v omyl připouští.

48. Podle státní zástupkyně lze dovolatelům pouze přisvědčit v tom, že rejstříkový soud zpětným zápisem pochybil. Měla-li by totiž být posuzována platnost listiny, která jednou byla způsobilým podkladem k zápisu a později měla být podkladem k zápisu opačnému, tak takové řízení nemůže vést rejstříkový soud, a to proto, že za účelem zjištění, kdo je společníkem obchodní společnosti, je třeba provést dokazování. Nicméně státní zástupkyně dochází k závěru, že rejstříkový soud bezpochyby uvedli obvinění v omyl, stejně jako původního společníka Milana Bednáře a jednatele Radka Machačku. Ze strany obviněných se tak jednalo

o přípravnou fázi, po které teprve následovaly majetkové dispozice a způsobení škody na majetku obchodní společnosti, které se podařilo dokonat. Jedná se tedy o případ podvodu, na němž může být zainteresováno až 5 různých osob, a to pachatel, osoba uváděna v omyl, osoba provádějící majetkovou dispozici, osoba poškozená a osoba obohacena. Byť tedy rejstříkový soud nerozhodl správně, tato skutečnost podle státní zástupkyně neměla vliv na trestní odpovědnost obviněných, jelikož byly naplněny zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu podvodu, a to bezesbytku, tedy včetně způsobené škody.

49. Podle státní zástupkyně nelze obviněným ani přisvědčit, že celá záležitost měla být řešena pouze prostředky civilního práva, jelikož jejich jednání má zřetelné rysy podvodného charakteru a je tedy zcela odpovídající reakce ze strany práva trestního a orgánů činných v trestním řízení. Státní zástupkyně nemá rovněž pochybnosti, že obvinění jednali jako spolupachatelé podle § 23 tr. zákoníku, což dále rozvádí a dochází k závěru, že všichni obvinění se podle skutkových zjištění dopustili úmyslného podvodného jednání.

50. Závěrem tak státní zástupkyně navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání obviněných podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Současně navrhuje, aby tak učinil v souladu s § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání. Podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. souhlasí s tím, aby Nejvyšší soud případně v neveřejném zasedání učinil i jiné než navrhované rozhodnutí.

51. Obvinění do dne rozhodnutí Nejvyššího soudu nezaslali případnou repliku na předmětné vyjádření státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství.

III. Přípustnost dovolání

52. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání obviněných jsou přípustná [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř.], byla podána osobami oprávněnými prostřednictvím obhájců, tedy podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř. a v souladu s § 265d odst. 2 tr. ř., přičemž lhůta k podání dovolání byla ve smyslu § 265e tr. ř. zachována, přičemž splňují i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV. Důvodnost dovolání

53. Protože dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b tr. ř., bylo dále nutno posoudit, zda námitky vznesené obviněnými, naplňují jimi uplatněné zákonem stanovené dovolací důvody, jejichž existence je současně nezbytnou podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem podle § 265i odst. 3 tr. ř.

54. Ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotněprávních vad, nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci

ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

55. Nejvyšší soud proto připomíná, že není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolat Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by katalog dovolacích důvodů. Už samo chápání dovolání jako mimořádného opravného prostředku ospravedlňuje restriktivní pojetí dovolacích důvodů Nejvyšším soudem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03). Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozsudku z vlastní iniciativy. Právně fundovanou argumentaci má přitom zajistit povinné zastoupení obviněného obhájcem–advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

56. Z podaných dovolání obviněných je patrné, že v nich uplatňují dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Dovolací důvod **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** dopadá na situace, kdy rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném (extrémním) rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. V případě tzv. extrémního rozporu se jedná o situaci, kdy skutková zjištění postrádají obsahovou spojitost s důkazy nebo skutková zjištění soudu nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení nebo dokonce skutková zjištění soudů jsou opakem toho, co je obsahem provedených důkazů. Z dikce tohoto ustanovení není pochyb o tom, že naznačený zjevný rozpor se musí týkat rozhodných skutkových zjištění, nikoliv každých skutkových zjištění, která jsou vyjádřena ve skutku. Jinak vyjádřeno pro naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. se musí jednat o taková skutková zjištění, která jsou rozhodující pro naplnění zvolené skutkové podstaty a bez jejich prokázání by jednání obviněného nebylo postižitelné podle trestního zákona (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2023, sp. zn. 7 Tdo 243/2023). Je tomu tak proto, že Nejvyšší soud je povolán a vždy byl povolán korigovat pouze nejextrémnější excesy (přiměřeně nález Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. III. ÚS 177/04, nález Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, a další), tedy takové, které ve svém důsledku mají za následek porušení práva na spravedlivý proces. K tomu je dále ještě vhodné uvést, že v dovolacím řízení není úkolem Nejvyššího soudu, aby jednotlivé důkazy znovu reprodukoval, rozebíral, porovnával a případně z nich vyvozoval vlastní skutkové závěry a nahrazoval tak činnost soudu prvního stupně, popř. druhého stupně. Nadto lze také poznamenat, že existence případného zjevného rozporu mezi učiněnými skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy nemůže být založena jen na tom, že obviněný předkládá vlastní hodnocení důkazů a dovozuje z toho jiné skutkové, popř. i právní závěry (viz přiměřeně např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1268/2013) než soudy nižších stupňů. Jinak vyjádřeno, pro naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nestačí pouhé tvrzení o zjevném rozporu obsahu provedených důkazů se zjištěným skutkovým stavem, které je založeno toliko na jiném způsobu hodnocení důkazů obviněným, pro něho příznivějším způsobem. Ohledně procesně nepoužitelných důkazů je nutno uvést, že se musí jednat o procesní pochybení takového rázu, které má za následek nepoužitelnost určitého důkazu (např. domovní prohlídka je učiněna bez příkazu soudce), který ovšem musí

být pro formulování skutkového stavu z hlediska naplnění zvolené skutkové podstaty podstatný, což znamená, že takové procesní pochybení může zakládat existenci extrémního rozporu mezi provedenými důkazy a zjištěným skutkovým stavem, a tudíž zakládat dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. 3 Tdo 791/2016, obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. 7 Tdo 39/2010). V případě nedůvodného neprovedení požadovaných důkazů se musí jednat o případ tzv. opomenutých důkazů ve smyslu judikatury Ústavního a Nejvyššího soud.

57. Důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.** v platném znění je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen v zásadě pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Dovolací soud musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

58. Ze skutečností výše uvedených vyplývá, že východiskem pro existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. jsou v pravomocně ukončeném řízení stabilizovaná skutková zjištění vyjádřená především v popisu skutku v příslušném výroku rozhodnutí ve věci samé, popř. i další soudem (soudy) zjištěné okolnosti relevantní z hlediska norem hmotného práva (trestního, ale i jiných právních odvětví).

59. Na základě shora prezentovaných východisek přistoupil Nejvyšší soud k posouzení důvodnosti podaných dovolání obviněných, kteří uplatnili jednak totožné dovolací důvody, přičemž lze mít i za to, že i jejich argumentace je obsahově podobná. Nejvyšší soud se tak s jejich dovolací argumentací vypořádal souběžně, aniž by tyto obdobné námitky každého z dovolatelů vypořádával samostatně, když tento závěr lze především vztáhnout k dovolací argumentaci ohledně naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Předně je třeba uvést, že obvinění ve vztahu k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. uplatnili všechny tři varianty tohoto dovolacího důvodu, tedy, že rozhodná skutková zjištění jsou v rozporu s provedenými důkazy, že skutková zjištění soudů jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech a že soudy byly nedůvodně neprovedeny všechny navrhované podstatné důkazy.

60. Nejvyšší soud se nejprve zabýval argumentací dovolatelů, která směřovala do naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Pro jistou přehlednost věci považuje dovolací soud za vhodné připomenout, že nyní projednávaná věc úzce souvisí s podáním trestního oznámení obviněnými prostřednictvím advokáta JUDr. Petra Nováka dne 12. 9. 2014 k Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci, směřující proti advokátům advokátní kanceláře HSP & Partners – JUDr. Květoslav Hlína, Mgr. Štěpán Schenk a Mgr. Veronika Zavadilová a svědkům Bednáři a Ing. Machačkovi. Podstata tvrzeného trestněprávního jednání těchto osob, kterých se týkalo trestní oznámení obviněných spočívalo v tom, že se měli svědek Bednář po dohodě s advokátem Hlínou a svědkem Ing. Machačkou protiprávně zmocnit společnosti MAPRO, s. r. o., tím, že padělali podpisy obviněných na smlouvách o převodu obchodního podílu společnosti ze dne 21. 1. 2010, když obvinění

také tvrdili, že taktéž nikdy neudělili plnou moc advokátovi Mgr. Schenkovi k jejich zastupování na mimořádné valné hromadě společnosti MAPRO, s. r. o., kde bylo dne 21. 1. 2010 rozhodnuto o tom, že novým jediným společníkem jmenované společnosti se stal svědek Bednář a jednatelem svědek Ing. Machačka. Tvrzení uvedená v trestním oznámení obvinění doložili i znaleckými posudky z oboru písmoznalectví znalce PhDr. Valešky, jejichž závěrem bylo, že podpisy na uváděných dokumentech nejsou pravděpodobně obviněných. Ve vztahu k znaleckým posudkům znalce PhDr. Valešky je třeba uvést, že právě předložení těchto znaleckých posudků bylo podstatné ve vztahu ke skutku uvedenému v bodě I rozsudku soudu prvního stupně, když na základě těchto znaleckých posudků a čestných prohlášení obviněných došlo k zápisu změn u Městského soudu v Praze, které jim umožnily ovládnout společnost MAPRO, s. r. o., v období od 21. 8. 2014 do 29. 8. 2014. Trestní věc, která se týkala předmětného trestního oznámení obviněných, pak byla usnesením policejního orgánu ze dne 9. 2. 2017, č.j. KRPA-14373-103/TČ-2015-000092-ZI, podle § 159a odst. 1 tr. ř. odložena (č. 1. 1363 a násl.). Z odůvodnění tohoto usnesení vyplývá, že v rámci prověřování zmíněného trestního oznámení byl opatřením podle § 110 odst. 1 tr. ř. k vyhotovení revizního znaleckého posudku z oboru písmoznalectví specializace ruční písmo, přibrán Kriminalistický ústav Praha. Tomu byl zadán úkol zjistit vlastním zkoumáním, zda jsou sporné podpisy pravými podpisy pisatelů či nikoliv a zároveň, aby posoudil správnost zpracování a závěry znaleckých posudků znalců PhDr. Valešky (posudek předložen obviněnými) a PhDr. Závory, Ph.D. (posudek předložen Mgr. Schenkem). Ve věci byl dále předložen znalecký posudek Mgr. Čulíka, který předložil právní zástupce Milana Bednáře, advokát JUDr. Martin Lištvan. Z odůvodnění usnesení o odložení věci je zřejmé, že znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha považoval policejní orgán za stěžejní (jako podpůrné pak znalecké posudky znalců Závory a Čulíka) při posuzování důvodnosti předmětného trestního oznámení. Policejní orgán tak dospěl k závěru, že nebyly zjištěny skutečnosti, které by nasvědčovaly spáchání trestného činu, a proto rozhodl o odložení věci.

61. Následně bylo podáno na oznamovatele, tedy obviněné, trestní oznámení ze strany svědka Bednáře a Ing. Machačky, které vedlo k tomu, že dne 19. 12. 2019 bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání dovolatelů, které vedlo k vyhlášení rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, které obvinění napadli nyní projednávaným dovoláním. Z pohledu shora uvedených skutečností je nepochybné, že jak věc, která byla vedena na základě trestního oznámení obviněných, tak nyní projednávaná trestní věc spolu velmi úzce souvisí. Současně není pochyb tom, že jádrem obou těchto věcí byla a je otázka pravosti podpisů obviněných na dokumentech souvisejících s převodem obchodního podílu společnosti MAPRO, s. r. o. Z rozhodnutí soudů nižších stupňů je také zřejmé, že tyto soudy pokládaly za rozhodný pro zodpovězení této otázky již zmíněný znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha, kdy za podpůrné pak považovaly znalecké posudky Mgr. Čulíka a PhDr. Závory, Ph.D., které byly v řízení provedeny „toliko“ jako listinné důkazy. Jinak vyjádřeno, soudy nižších stupňů považovaly při formulování skutkového stavu za rozhodující znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha (viz bod 32 rozsudku soudu prvního stupně, body 55–62 rozhodnutí soudu druhého stupně). Z tohoto pohledu se nepochybně jednalo o důkaz podstatný. Je proto i logické, že většina námitek obviněných směřujících do naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. se týká právě znaleckého posudku vyhotoveného Kriminalistickým ústavem Praha, když dovolatelé jednak zpochybňují zákonnost tohoto znaleckého posudku, jednak samotné závěry tohoto znaleckého posudku.

62. Nejvyšší soud se nejprve zabýval námitkou dovolatelů stran toho, že soudy nižších stupňů přehlížely znalecký posudek PhDr. Valešky, včetně námítky, jakým způsobem

k tomuto znaleckému posudku přistupovaly, avšak nejen k němu, ale i ke znaleckým posudkům Mgr. Čulíka a PhDr. Závory, Ph.D. Předně nelze souhlasit s námitkou, že by soudy nižších stupňů tento znalecký posudek přehlížely, když soud prvního stupně ho provedl jako listinný důkaz postupem podle § 213 odst. 1 tr. ř. (viz č. l. 2188), stejně jako znalecké posudky Mgr. Čulíka a PhDr. Závory, Ph.D. V případě znalce PhDr. Valešky pak postupoval navíc soud prvního stupně tak, že tohoto u hlavního líčení vyslechl, byť jako svědka. Obecně je třeba k postupu soudu prvního stupně uvést, že pokud je znalecký posudek vyhotoven v jiné trestní věci, soud ho provede jako listinný důkaz (viz např. rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 6. 2022, sp. zn. 3 To 100/2021). Za takové naznačené situace, tedy když je znalecký posudek z jiné trestní věci proveden jako listinný důkaz, je možné znalce vyslechnout v postavení svědka [srov. bod 19 komentáře k § 105 tr. ř. Draštík, A., Fenyk, J. a kol. Trestní řád, komentář. Wolters Kluwer ČR, 2017, (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 1976, sp. zn. 4 Tz 98/76)]. Nelze ani souhlasit s tvrzením dovolatelů, že by nebyla v řízení konstatována nějaká konkrétní vada posudku PhDr. Valešky, když v tomto směru lze pro stručnost odkázat na znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha (zpracovatel Mgr. Švanda), ale i znalecký posudek znalce PhDr. Závory, Ph.D., který byl v řízení proveden jako listinný důkaz a obvinění tak měli možnost se k němu vyjádřit. Pokud dovolatelé namítají, že znalec PhDr. Valeška nebyl na výpověď u hlavního líčení připraven z důvodu pochybení soudu, který jej tzv. dopředu neinformoval o tom, o které jím vypracované znalecké posudky se jedná, tak je nutno konstatovat, že z dalších předložených znaleckých posudků provedených jako listinné důkazy se podává, že kritickým bodem posudků znalce PhDr. Valešky byly podklady poskytnuté ze strany zadavatele. Zde je třeba akcentovat, že sám PhDr. Valeška, když byl vyslechnut jako svědek připustil, že tento materiál může být z důvodů motivace zadavatelů ovlivněn a že za předložený materiál odpovídá objednavatel posudku. Ve vztahu k tvrzení dovolatelů, že soud prvního stupně pochybil, jestliže PhDr. Valešku neinformoval o tom, o které znalecké posudky se jedná, pak je třeba uvést, že jmenovaný byl ve věci vyslechnut jako svědek nikoliv jako znalec, když postavení znalce a svědka je v trestním řízení odlišné. Za dané situace tedy postačilo, pokud v předvolání bylo uvedeno, o jakou trestní věc se jedná. Navíc je třeba zdůraznit, že předmětné znalecké posudky vypracované v jiné trestní věci byly součástí spisového materiálu v nyní projednávané věci, takže pokud PhDr. Valeška nebyl připraven se vyjádřit k dalším jím zpracovaným znaleckým posudkům týkající se dalších obviněných v této věci, mohl požádat o jejich předložení v rámci svého výslechu o hlavním líčení a následně by se k těmto mohl vyjádřit. Navíc mohli obvinění požádat, aby svědek byl znovu k hlavnímu líčení předvolán, a aby se k těmto dalším jím vypracovaným znaleckým posudkům vyjádřil, což se v dané věci nestalo. Tedy obvinění takový postup nenavrhovali.

63. Ohledně námítky dovolatele Finferleho, jenž namítá, že Kriminalistický ústav Praha použil metodu KÚP-SOP-26, která není akreditována Českým institutem pro akreditace o.p.s. je nutno uvést následující. Lze přisvědčit dovolateli, že na str. 4 znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha je uvedeno „[p]oužité metody: Ke zkoumání byla použita akreditovaná metoda – standardní operační postup KÚP-SOP-26 zkoumání ručního písma – podpisy, akreditovaná Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. ve zkušební laboratoři č. 1494.“ Z webových stránek Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. (dále jen „ČIA“) se podává [v části Informace poskytnuté dle zákona č. 106/1999 Sb. (15. 1. 2019)], že ČIA neakreditoval metodu KÚP-SOP-26 (zkoumání ručního písma – podpisy) a Kriminalistický ústav nemá u ČIA akreditovanou metodu v souvislosti s písmoznalectvím. Ministerstvo vnitra České republiky je nicméně držitelem akreditace udělené mu pro jeho zkušební laboratoř č. 1494, Kriminalistického ústavu Praha, Policie České republiky, a to v rozsahu forenzního zkoušení vymezeného přílohou osvědčení o akreditaci, ve které

má kontinuálně zapsanou i metodu „Zkoumání ručního písma – podpisy, KÚP-SOP-26, Forenzní materiál.“. Lze připustit, že předmětné konstatování uvedené ve znaleckém posudku není zcela přesné, když Nejvyšší soud ovšem neseznal, že by snad tato skutečnost znevěrohodňovala použitou metodu znaleckého zkoumání. Není totiž pochyb o tom, že Kriminologický ústav Praha byl podle tehdy účinného zákona o znalcích a tlumočnících uveden v seznamu znaleckých ústavů vedeného Ministerstvem spravedlnosti České republiky v oborech elektrotechnika, chemie, kriminalistika, písmoznalectví a strojírenství. Uvedené pracoviště je zapsáno do seznamu znaleckých ústavů do současnosti mj. s oborem znalecké činnosti písmoznalectví. Proto tuto námitku dovolatele neshledal Nejvyšší soud důvodnou v tom směru, že by tato sama o sobě zpochybňovala tento vypracovaný znalecký posudek. Pokud dovolatel Finferle namítá, že znalec Mgr. Švanda (zpracovatel znaleckého posudku Kriminologického ústavu Praha) v posudku uvádí, že se jedná o originály listin, i když z dalšího textu plyne, že v případě některých srovnávacích materiálů jde pouze o jejich kopie, pak na toto reagoval již odvolací soud v bodě 59 svého rozhodnutí a lze souhlasit, že znalec vycházel z kopií pouze ve velmi omezeném rozsahu. Ani tuto námitku tak neshledal obecně Nejvyšší soud jako důvodnou.

64. Pokud je dále ze strany dovolatele Seneckého namítáno, že soudy vycházely při formulování skutkového stavu ze znaleckého posudku PhDr. Závory, Ph.D., který byl vypracován na objednávku advokátní kanceláře, v níž působili jmenovaní svědci Mgr. Zavadilová a Mgr. Schenk, kteří sporné podpisy ověřili, z čehož dovozuje potřebu vypracování nového znaleckého posudku, lze uvést k této námitce obecně následující. Předně je třeba zdůraznit, že z odůvodnění rozhodnutí soudů nižších stupňů je patrné, že tyto vycházely při formulování skutkového stavu zejména ze znaleckého posudku zpracovaného Kriminologickým ústavem Praha, když znalecký posudek PhDr. Závory, Ph.D., stejně jako znalecký posudek Mgr. Čulíka, které byly provedeny jako listinné důkazy, byly použity pouze podpůrně (viz bod 62 rozhodnutí odvolacího soudu). Již z tohoto pohledu se jeví námitka obviněného jako neopodstatněná. Navíc je třeba uvést, že dovolatel, ale ani zbývající dovolatelé ovšem neuplatňují stejný kritický přístup ke znaleckému posudku PhDr. Valešky, který si nechali vypracovat oni sami, když se naopak dožadují toho, aby tento znalecký posudek byl akceptován jako správný.

65. Nejvyšší soud ani neseznává jako relevantní námitku dovolatele Finferleho, který namítá, že revizním znaleckým posudkem nemůže být takový znalecký posudek, který nepostupuje za pomoci stejných metod zkoumání a nedisponuje stejným či alespoň obdobným srovnávacím materiálem. Zde lze odkázat na bod 63 rozhodnutí odvolacího soudu, který se již obdobnou námitkou ohledně rozsahu srovnávacího materiálu zabýval v řízení o odvolání. Obecně lze uvést, že cílem revizního znaleckého posudku je potvrzení, vyvrácení, doplnění či upřesnění jednotlivých závěrů jiného znalce či znalců a jejich posudků tak, aby byly poskytnuty všechny skutečnosti potřebné k rozhodnutí věci. Revizní posudek představuje tedy kontrolu závěrů jiného soudního znalce či znalců, a to bez ohledu na to, zda mají znalci k dispozici úplně přesně stejné podklady či nikoliv. Z logiky věci naopak vyplývá, že při zpracování revizního znaleckého posudku bude vycházeno z podkladů a materiálů, které měl k dispozici původní znalec či znalci, ale i dalšího materiálu, který neměl původní znalec či znalci k dispozici z různých příčin, popř. i skutečnosti, které byly původnímu znalci známy, ale z různých příčin nebyly vzaty při zpracování znaleckého posudku v úvahu, popř. nebyly hodnoceny. Navíc v případě revizního znaleckého posudku z oboru písmoznalectví specializace ruční písmo bude muset zpracovatel zpravidla vycházet nejen ze stejného srovnávacího materiálu, který měli k dispozici původní znalci, ale bude si muset opatřit i další srovnávací materiál, zejména takový materiál,

u kterého nebudou žádné pochybnosti o pravosti podpisů osob na tomto srovnávacím materiálu a o jeho spontánnosti, neboť právě pro zodpovězení znaleckých otázek je rozhodující nezpochybnitelná autentičnost srovnávacích materiálů a jeho spontánnost. Nejvyšší soud pak jen dodává, že nelze obecně konstatovat, že revizní znalecký posudek musí vždy plně kopírovat postupy a podkladový materiál posudků, které zvolil předchozí znalec či znalci. Naopak lze mít za to, že při vypracování revizního znaleckého posudku lze použít i jiné metody zkoumání, než v rámci přezkoumávaných znaleckých posudků, když rozhodující je, že se jedná o metodu akreditovanou, která vede k objasnění otázek znaleckého zkoumání. Navíc přesvědčivost závěrů revizního znaleckého posudku pak musí vždy vyhodnotit soud v rámci hodnocení provedených důkazů postupem podle § 2 odst. 6 tr. ř., a to i z toho pohledu, zda rozdílné závěry znaleckých posudků nemohla zapříčinit nesprávná či nevhodná metoda znaleckého zkoumání. Obecně je třeba zdůraznit, že znalecký posudek je nepochybně významným druhem důkazních prostředků a v rámci dokazování v trestním řízení mu přísluší významné místo. Nelze však pustit ani na okamžik ze zřetele, že ze stěžejních zásad dokazování v trestním procesu vyplývá požadavek kritického hodnocení všech důkazů, včetně znaleckého posudku. Jinak vyjádřeno, znalecký posudek je nutno hodnotit stejně pečlivě jako každý jiný důkaz, ani on nepoživá žádné větší důkazní síly a musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale též věcné správnosti. Hodnotit je třeba celý proces utváření znaleckého důkazu, včetně přípravy znaleckého zkoumání, opatřování podkladů pro znalce, průběh znaleckého zkoumání, věrohodnost teoretických východisek, jimiž znalec odůvodňuje své závěry, spolehlivost metod použitých znalcem a způsob vyvozování závěrů znalce. Metodologie znaleckého dokazování vyžaduje, aby jak orgány činné v trestním řízení, tak samotný znalec kriticky hodnotili úplnost a bezvadnost podkladových materiálů, které znalec podrobuje svému zkoumání. Slepě důvěřovat závěrům znalce by znamenalo ve svých důsledcích popřít zásadu volného hodnocení důkazů soudem podle svého vnitřního přesvědčení, privilegiovat znalecký důkaz a přenášet odpovědnost za skutkovou správnost soudního rozhodování na znalce (viz náleží Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2002, sp. zn. III. ÚS 346/01). Tyto závěry lze přitom nepochybně vztáhnout i na znalecký posudek revizní.

66. Nejvyšší soud, jak již bylo naznačeno, není ani toho názoru, že by revizní znalecký posudek musel nutně činit znalec zapsaný v oboru se shodným názvem jako je název oboru znalce hodnoceného posudku, když konkrétně v této věci je zřejmé, že obor znalecké činnosti Kriminalistika – expertíza ručního písma (znalec Závora) a obor písmoznalectví – ruční a strojové písmo (znalec Valeška), jsou znalecké obory zabývající se obdobnou problematikou. Navíc i v odborné literatuře se užívá při problematice identifikace osob podle ručního písma obou výrazů (srov. Porada, V. Kriminalistika: technické, forenzní a kybernetické aspekty. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. Str. 328). Navíc obvinění tuto námitku v řízení před soudy nižších stupňů, u kterých je těžiště dokazování, neuplatnili a nedali tak možnost soudů na tuto námitku reagovat.

67. Jak již bylo naznačeno, dovolatelé se ovšem především dovolávají existence nepoužitelných důkazů ve věci, když tuto námitku vztahují právě ke znaleckému posudku Kriminalistického ústavu Praha, když akcentují, že znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha byl vyhotoven v jiné trestní věci, takže nemohl mít povahu znaleckého posudku v nyní projednávané věci. Nejvyšší soud musel této námitce částečně přisvědčit. Jak již bylo totiž naznačeno v bodě 62 tohoto rozhodnutí, znalecký posudek provedený v jiné trestní věci než trestní věci obviněných, nemůže mít povahu znaleckého posudku, lze ho ovšem provést primárně jako listinný důkaz postupem podle § 213 odst. 1 tr. ř.

68. Z pohledu shora prezentovaného závěru je vhodné připomenout, že v dané věci není pochyb o tom, že revizní znalecký posudek Kriminalistického ústavu Praha byl zadán policejním orgánem podle § 110 odst. 1 tr. ř. v jiné trestní věci. Jednalo se o věc tehdy podezřelého Bednáře a spol., kde jako oznamovatelé vystupovali právě obvinění, což nakonec vyplývá i z předloženého spisového materiálu. Soud prvního stupně na naznačenou situaci reagoval tak, že zpracovatele revizního znaleckého posudku Mgr. Švandu v rámci hlavního líčení poučil podle § 106 tr. ř. a vyslechnul ho jako znalce k závěrům, které byly vyjádřeny v revizním znaleckém posudku Kriminalistického ústavu Praha vypracovaném ve věci podezřelých Bednáře a spol. Odvolací soud tento postup aproboval, byť připustil, že znalec Mgr. Švanda nebyl opatřením ve smyslu § 105 odst. 1 tr. ř. přiřazen jako znalec v trestní věci obviněných, když akcentoval skutečnost, že tyto věci spolu úzce souvisí, přičemž právě propojenost věcí nevyklučuje, aby na jeho výpověď, byl-li poučen jako znalec podle § 106 tr. ř., bylo pohlíženo jako na výpověď znalce a na jím učiněné závěry jako na znalecký posudek (blíže viz bod 58 rozhodnutí soudu druhého stupně). Jinak vyjádřeno, lze mít za to, že podle odvolacího soudu právě propojenost obou věcí a skutečnost, že Mgr. Švanda byl u hlavního líčení před soudem prvního stupně poučen jako znalec podle § 106 tr. ř. nevyklučuje, aby na výpověď Mgr. Švandy bylo pohlíženo jako na výpověď znalce a na jím učiněné závěry jako na znalecký posudek, přičemž skutečnost, že znalec nebyl přiřazen opatřením podle § 105 odst. 1 tr. ř. nehraje podle tohoto soudu zásadní roli.

69. Obecně musí Nejvyšší soud souhlasit s tím, že mezi předmětnými trestními věcmi, tedy nyní projednávanou trestní věcí obviněných a trestní věcí týkající se podezřelého Bednáře a spol. vedenou u Policie ČR, Krajského ředitelství hl. města Prahy, odboru hospodářské kriminality, vedeném pod sp. zn. KRPA-14373/TČ-2015, je úzké propojení. Nejvyšší soud se ovšem nemohl ztotožnit s postupem, jaký zvolil soud prvního stupně ve vztahu ke znaleckému posudku Kriminalistického ústavu Praha. Jak je totiž patrné ze zvukového záznamu pořízeného před soudem prvního stupně, předseda senátu v hlavním líčení ze dne 17. 3. 2021 (zvukový záznam čas 2:21:15 a násl.) uvedl, že „je sice pravda, že ten písmoznalecký posudek kriminalistického ústavu byl vypracován v jiné věci, ale to není procesní vada, pokud je znalecký posudek zpracován v další věci jejíž meritum je související nebo splývá v podstatě s tou předchozí, což tady jednoznačně je, jestliže se řeší zda podpisy pravé jsou či nejsou (...) pořad je to o tomtéž. Jestliže ten znalec byl tady volán k přednesu, který zpracovával za kriminalistický ústav pan Mgr. Švanda, tak je to posudek jako každý jiný a je zcela relevantní.“ Zde Nejvyšší soud musí akcentovat, že se nejedná o shodnou trestní věc a není relevantní, zda jde o věc „následnou/další“. Zde je nutné zopakovat, že znalecký posudek vypracovaný v rámci jiné trestní věci nebo i v jiném řízení, jako např. v civilním nebo správním, byť by byl stejně odborně zaměřen a vztahoval se ke stejné osobě, takovým posudkem není (viz Fryšták, M. Znalecké dokazování v trestním řízení. 2., podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021. Str. 60). Shodě taktéž bod 5 komentáře k § 105 tr. ř. Draštík, A., Fenyk, J. a kol. Trestní řád, komentář. Wolters Kluwer ČR, 2017. Nebo také „[z]nalecký posudek je posudkem, který se vztahuje ke konkrétní trestní věci. Posudek vypracovaný v jiné trestní věci, byť by se týkala téže osoby, není znaleckým posudkem podle trestního řádu, ale může být podle okolností považován za důkaz listinný.“ (Fenyk, J., Císařová, D., Gřivna, T. a kol. Trestní právo procesní. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. Str. 406). Obdobně se vyjádřil Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 20. 5. 1976, sp. zn. 4 Tz 88/76, kde konstatoval, že posudek znalce v jiné trestní věci není možné považovat za znalecký důkaz. Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. 3 Tdo 772/2010, se podává, že i když rozhodnutí sp. zn. 4 Tz 88/76 obecně připouští možnost provedení znaleckého posudku z jiné trestní věci

jeho přečtením jako listinného důkazu podle § 213 odst. 1 tr. ř., je takový postup možný jen ohledně znaleckého posudku, který nemá pro rozhodnutí soudu stěžejní význam (srov. taktéž usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2021, sp. zn. 11 Tdo 146/2021). Lze jej proto připustit v případech, kdy takový posudek duplicitně stvrzuje skutečnost vyplývající současně z jiného důkazu, nebo v případě, kdy jeho provedení slouží jen jako podklad pro zvážení otázky, zda ve věci provést další dokazování.

70. Lze mít za to, že tím, že nalézací soud postupoval výše předestřeným způsobem (viz bod 68 tohoto rozhodnutí) *de facto* nebyla splněna ani náležitost, že před zpracováním znaleckého posudku musí být znalec poučen (§ 106 věta druhá tr. ř.), když znalecký posudek vadně nalézací soud přebíral z jiného trestního řízení a poučil znalce až následně při jeho výslechu. Takový postup by byl možný pouze v případě, že znalecký posudek by nebyl vypracován písemně a znalec by jej následně nadiktoval celý při jeho výslechu do protokolu (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 1976, sp. zn. 11 Tz 15/76, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 1991, sp. zn. 1 Tz 4/91, či B 4/1979-17 nebo ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. str. 1597). Zde je však zároveň nutné připomenout, že znalecký ústav podá posudek písemně (srov. § 110 odst. 2 tr. ř., taktéž „[p]osudek ústav podává zásadně v písemné podobě“ a „[z]nalecký posudek provedený ústavem je vždy listinným důkazem“ viz bod 7 a 13 k § 110 tr. ř. Drašík, A., Fenyk, J. a kol. Trestní řád, komentář. Wolters Kluwer ČR, 2017). Jako důkaz se vždy posudek ústavu provádí přečtením, ke kterému není třeba souhlasu stran (R 3/1989). Současně je také třeba akcentovat, že revizní znalecký posudek byl bezpochyby ve věci stěžejním důkazem, od kterého se mj. odvíjela i věrohodnost znaleckých posudků PhDr. Valešky, PhDr. Závory, Ph.D. a Mgr. Čulíka. Nalézací soud přitom tento znalecký posudek kriminalistického ústavu ani v hlavním líčení nepředložil stranám podle § 213 tr. ř. jako listinný důkaz (§ 112 odst. 2 tr. ř.) – srov. č. l. 2188 a 2188 *verte*, či zvukový záznam z hlavního líčení ze dne 17. 3. 2021, čas 1:32:54 a násl. (předkládání listin). Toto nakonec neučinil ani soud odvolací. Nejvyšší soud považuje z pohledu postupu soudu prvního stupně za nutné zdůraznit, že soud se ve svém rozhodnutí může opírat pouze o důkazy, které byly v hlavním líčení provedeny odpovídajícím způsobem (§ 220 odst. 2 tr. ř., taktéž rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 1976, sp. zn. 11 Tz 15/76). V této souvislosti je třeba uvést, že samotné vyjádření znalce, kterým se odvolává na znalecký posudek a jej stvrzuje, ještě není proveden důkaz znaleckým posudkem [rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 3. 2. 1999, sp. zn. 7 To 388/98, (R 13/2000 tr.)]. Z výše naznačeného je nepochybné, že vzhledem k pochybení nalézacího soudu tento důkaz ve věci procesně nebyl proveden ani jako znalecký posudek, ale ani jako listinný důkaz. Vzhledem ke shora naznačeným pochybením lze mít za to, že se v dané věci jedná o procesně nepoužitelný důkaz ve smyslu § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v jeho druhé alternativě. Námitce dovolatelů je tak nutno přisvědčit.

71. Nejvyšší soud nad rámec shora uvedeného považuje za vhodné uvést, že pokud chtěl nalézací soud použít revizní znalecký posudek vypracovaný v jiné trestní věci, v nyní projednávané věci jako důkaz znaleckým posudkem, měl sám opatřením podle § 110 odst. 1 tr. ř. Kriminalistický ústav Praha přibrat k podání předmětného znaleckého posudku, přičemž měl zároveň formulovat otázky, které bylo třeba v rámci znaleckého zkoumání zodpovědět. Z logiky věci by se mělo obsahově jednat o otázky, které byly předmětem znaleckého zkoumání v předchozí věci, včetně dalších otázek, jejichž zodpovězení považoval soud prvního stupně za nezbytné. O přibrání znaleckého ústavu pak bylo nutno vyzoomět obviněné a státního zástupce (viz § 105 odst. 1 tr. ř.). Tento naznačený postup by umožnil stranám jednak popř. vznést námitky proti ustanovenému znaleckému ústavu, námitky proti jeho odbornému zaměření a formulaci otázek (§ 105 odst. 3 tr. ř.), popř. navrhnout

zodpovězení dalších otázek, které by považovaly za důležité pro náležité objasnění věci. Takový postup byl i na místě z toho pohledu, že v případě revizního znaleckého posudku, který byl vypracován v jiné trestní věci, konkrétně podezřelého Bednáře a spol., byl tento znalecký posudek vypracován ve fázi prověřování, takže o přibrání znaleckého ústavu nebyli oznamovatelé (nyní obvinění) vyrozuměni a neměli tak možnost uplatnit případné námitky. Současně je třeba opětovně zdůraznit, že posudek ústavu musí být podán vždy písemně (viz § 106 odst. 2 tr. ř.), takže Kriminalistický ústav Praha měl posudek podat písemně, přičemž tento bylo nutno v hlavním líčení provést jako důkaz listinou (viz přim. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. 10. 1987, sp. zn. 7 To 25/87). Teprve poté mohl být následně v případě potřeby zpracovatel znaleckého posudku po řádném poučení (§ 106 tr. ř. a § 346 tr. zákoníku) vyslechnout.

72. Nad rámec shora uvedeného považuje Nejvyšší soud za vhodné se vyjádřit, byť stručně, i k dalším námitkám obviněných vztahujících se k předmětnému znaleckému posudku Kriminalistického ústavu Praha. Konkrétně dovolatel Finferle uvádí, že ze znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha není ani zřejmé, jaký konkrétní srovnávací materiál byl využit, kdy dále namítá (obdobně i dovolatel Senecký a Fišer), že je dokonce pravděpodobné, že v rámci srovnávacího materiálu byla použita plná moc udělená Mgr. Schenkovi k zastupování na valné hromadě, přičemž se ovšem pravostí podpisů na plné moci zpracovatel znaleckého posudku vůbec nezabýval. Nejvyšší soud musí přisvědčit obviněnému, že ze znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha nelze zcela přesně zjistit, jaké konkrétní listiny byly použity jako srovnávací materiály, když v části „srovnávací materiály – originály“ je např. zařazena „- kopie Plné moci pro advokáta Mgr. Štěpána Schenka, ozn. č. 21/1122-16.“, kdy není zcela zřejmé, zda se nejedná právě o spornou listinu, jak namítá obviněný. V části „ke zkoumání předloženo:“ je patrně vadně uvedeno, že byl předložen originál smlouvy o převodu obchodního podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., ze dne 21. 10. 2010, když z části „Otázky, které mají být zodpovězeny:“, je patrné, že se jedná zřejmě o překlep, když se mělo jednat o smlouvy z data 21. 1. 2010. Jelikož ve znaleckém posudku Kriminalistického ústavu Praha nejsou použité srovnávací materiály přiloženy do posudku jako příloha (např. jak učinil znalec PhDr. Závora, Ph.D.), tak ani nelze konkrétně dopočítat s kolika srovnávacími podpisy obviněného znalec reálně pracoval, když obviněný Finferle v dovolání namítá, že znalec na straně 10 znaleckého posudku pracuje s 15 srovnávacími podpisy obviněného, přestože měl k dispozici pouze 10 podpisů. Jedná se o jistou nepřesnost tohoto znaleckého posudku, která ovšem mohla být v průběhu řízení objasněna např. výzvou, aby Kriminalistický ústav Praha předložil použitý srovnávací materiál.

73. Ohledně dalších námitek obviněného, které se vztahují k namítanému tvrzenému extrémnímu rozporu mezi provedenými důkazy a zjištěným skutkovým stavem, lze uvést, že obvinění jen zpochybňují způsob hodnocení provedených důkazů soudy nižších stupňů, se kterým vyslovují nesouhlas a poukazují na svoji obhajobu, které podle nich nebyla provedenými důkazy vyvrácena. Lze mít za to, že fakticky dovolatelé požadují, aby dovolací soud jinak hodnotil provedené důkazy než soudy nižších stupňů. Takto uplatněné námitky nemohou naplňovat zvolený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v jeho první alternativě. Bez ohledu na tento závěr, skutečně jen velmi stručně lze uvést, že obvinění zejména rozporují proveditelnost – reálnost schůzky, při které měli být ověřeny jejich podpisy (meteorologické podmínky v daný den, nelogičnost a nemožnost Mgr. Schenka dostavit se na soudní jednání). Nejvyšší soud v tomto směru stručně odkazuje na bod 32 rozsudku soudu prvního stupně a bod 65 rozhodnutí odvolacího soudu, ve kterém na tyto argumenty oba soudy dostatečným a logickým způsobem reagují. Nejvyšší soud považuje vypořádání

těchto námitek dovolatelů za logické a souladné s § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. Stejný závěr je třeba vztáhnout k dovolací argumentaci obviněných Seneckého a Fišera ohledně nemožnosti jejich údajné schůzky týkající se ověření jejich podpisu Mgr. Schenkem dne 21. 1. 2021 v Obchodním domě Palladium z důvodu realizace výpůjčky vozidla na zkoušku. Předně je třeba zdůraznit, že z doložené nekvalitní a neověřené kopie (č. l. 2319, 2325, 2326) smlouvy o pronájmu vozidla vyplývá, že vozidlo mělo být zapůjčeno dne 21. 1. 2010 někdy kolem třetí hodiny odpoledne, když z nekvalitního podkladu není patrné, v kolik hodin přesně došlo k vypůjčení vozidla. Zde je třeba akcentovat, že cesta do či z OC Palladium trvá vozidlem jen několik minut, přičemž fotografie občanských průkazů ze schůzky měly být pořízeny okolo 15:20 či 15:40 hod. podle výpovědi Ing. Machačky (č. l. 2161 – *verte*). Podle Nejvyššího soudu lze jen stěží dovodit pouze na podkladě této kopie listiny, že by se obvinění nemohli dané schůzky zúčastnit.

74. Dovolatelé dále předkládají řadu námitek směřujících do existence tzv. opomenutých důkazů. Jak již bylo naznačeno, tuto námitku lze formálně podřadit pod dovolací důvod § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v jeho třetí alternativě. Nejvyšší soud považuje proto za vhodné nejprve připomenout, že opomenuté důkazy jsou kategorií důkazů, které nebyly provedeny nebo hodnoceny způsobem stanoveným zákonem, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud nezabýval při postupu podle § 2 odst. 5, 6 tr. ř., protože takové důkazy téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí (§ 125 tr. ř.), ale současně též porušení pravidel spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1, 37 odst. 3, čl. 38 odst. 2 Listiny). O opomenuté důkazy se jedná i za procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, eventuálně zcela opomenut (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. 4 Tdo 843/2019), což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí nebyla zmínka buď žádná, či toliko okrajová a obecná, neodpovídající povaze a závažnosti věci [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2006, sp. zn. II. ÚS 262/04 (N 208/43 SbNU 323), ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09 (N 254/55 SbNU 455), či ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 3320/09 (N 60/56 SbNU 643), a další]. Nejedná se však o opomenuté důkazy, jestliže jsou dodrženy všechny podmínky procesního postupu, jak jsou zákonem vymezeny, a soudy tento postup dostatečně odůvodní a vysvětlí v přezkoumávaných rozhodnutích (srov. přiměřeně např. usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2009, sp. zn. I. ÚS 972/09).

75. Současně je třeba uvést, že z dosavadní rozhodovací praxe Ústavního soudu ohledně nevyhovění důkaznímu návrhu vyplývá, že neakceptování důkazního návrhu obviněných ze strany obecného soudu lze založit co do věcného obsahu odůvodnění toliko třemi důvody: Prvním je argument, dle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, dle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídacím potenciálem. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, dle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno (nálezy ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01, ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 569/03, ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, ze dne 16. 6. 2005, sp. zn. II. ÚS 418/03).

76. Ohledně existence tzv. opomenutých důkazů konkrétně dovolatel Senecký namítal, že se soudy nezabývaly bankovními účty společnosti, jejím účetnictvím (seznamem

pohledávek a závazků), přičemž akcentuje, že provedení důkazu účetnictvím společnosti navrhoval v rámci své obhajoby. Soudy se podle dovolatele nezabývaly skutečností, zda společnost skutečně neměla dluhy, které byly předmětnými platbami hrazeny. V tomto ohledu musí Nejvyšší soud korigovat toto tvrzení obviněného, když dovolatel ve svém odvolání sice poukazoval na skutečnost, že soud prvního stupně neproověřil zejména bankovní účty či účetnictví společnosti (č. l. 2254 – *verte*), avšak v této souvislosti nepodal žádný důkazní návrh, a to jak v hlavním líčení před soudem prvního stupně, tak i ve veřejném zasedání u odvolacího soudu. Proto se nemůže jednat o opomenutý důkaz ve světle výše uvedených východisek.

77. Nadto je podle Nejvyššího soudu ve věci zcela bezpředmětné, zda společnost MAPRO, s. r. o., měla nějaké tvrzené dluhy vůči obviněným z titulu jejich osobních vkladů do společnosti před převodem obchodních podílů v roce 2010. Předně se jedná jen o tvrzení obviněných (poškozená společnost toto popírá), když v tomto směru ani nelze pominout, že obvinění nikdy poškozenou společnost před jednáním ze dne 11. 8. 2014 nevyzvali k úhradě těchto tvrzených dluhů, ale ani neučinili žádné jiné faktické kroky směřující k vymožení těchto tvrzených dluhů. Navíc i pokud by snad nějaké takové závazky existovaly, neopravňovala by tato skutečnost obviněné k jednání, které je jim kladeno za vinu. Tito mohli podat soudní žaloby a své tvrzení v rámci soudního jednání prokázat. Jinak vyjádřeno, i oprávněný nárok nelze uplatňovat postupem, který je trestněprávní povahy a vede k naplnění skutkové podstaty určitého trestného činu (srov. přim. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2017, sp. zn. 4 Tdo 955/2017, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 6 Tdo 162/2018). V dané věci je z hlediska trestní odpovědnosti také nerozhodné, že převod finančních prostředků činil dovolatel Senecký jako statutární orgán poškozené společnosti, když předmětem trestněprávního jednání dovolatele je, že se stal jednatelem společnosti na základě podvodného jednání, které spočívalo v předložení nepravdivých čestných prohlášení ohledně padělání podpisu na smlouvách o převodu jeho obchodního podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., když právě toto čestné prohlášení spolu se znaleckými posudky PhDr. Valešky vedlo k tomu, že byl rejstříkovým soudem zapsán jako společník uvedené společnosti a zároveň jednatel. Právě toto předchozí jednání mu umožnilo provést předmětné bankovní operace, které by nemohl učinit, pokud se na základě nepravdivých listin nestal společníkem a jednatelem předmětné společnosti.

78. Pokud dovolatelé namítají, že soudy neprovedly důkaz ověřovacími knihami, když poukazují na odůvodnění zamítnutí tohoto důkazního návrhu soudem prvního stupně, lze jen stručně uvést následující. Obecně lze připustit, že odůvodnění zamítnutí tohoto důkazního návrhu soudem prvního stupně je velmi stručné a poněkud zjednodušující. Obvinění ovšem pomíjí, že na tuto argumentaci reagoval soud druhého stupně, který své úvahy rozvedl právě z pohledu námitek obviněných stran postupu soudu prvního stupně ve vztahu k tomuto důkaznímu návrhu, ale i dalšímu návrhu týkající se ověřovací knihy notářky JUDr. Veberové (viz body 72 a 73 rozhodnutí soudu druhého stupně), když provedení těchto důkazů zamítl pro nadbytečnost, popř. pro jejich prokázanou neexistenci (viz č. l. 2174 spisu soudu prvního stupně) a Nejvyšší soud pro stručnost na jeho úvahy zcela odkazuje. Jestliže dovolatel Finferle namítá, že soudy si vůbec neověřily, zda se podpisy obviněných v knihách skutečně nacházejí, pak se tato námitka jeví jako bezpředmětná ve světle skutečnosti, že tyto podpisy v ověřovacích knihách byly součástí příloh znaleckého posudku PhDr. Závory, Ph.Dr. Pokud obviněný Senecký nyní v dovolacím řízení uplatňuje domněnku, že ověřovací doložky připojené na sporné dokumenty nejsou po formální stránce správné, a k tomu pouze obecně dodává, že mohlo nějakým způsobem dojít k manipulaci s ověřovací knihou a ověřovacími doložkami, pak jsou tyto námitky

z pohledu Nejvyššího soudu povšechné. Zde musí Nejvyšší soud zopakovat, že si nemůže dovolací argumentaci domýšlet či dotvářet. Splnění této povinnosti zajišťuje v dovolacím řízení povinné zastoupení dovolatele obhájcem, přičemž dovolatel ani neuvádí, jak by mělo být s knihami manipulováno a jaká konkrétní rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, by tímto měla být znevěrohodněna. Pokud dovolatel Finferle namítá, že navrhovali ověřit, zda se jednání u příslušného soudu v Olomouci Mgr. Schenk zúčastnil, tak tento důkazní návrh byl soudy rovněž pro nadbytečnost zamítnut.

79. Proto se s námitkami dovolatelů, že soudy nižších stupňů všechny či značné množství důkazních návrhů ze strany obhajoby nedůvodně neprovedly a že ani neodůvodnily odmítnutí jejich návrhů na doplněné dokazování, nelze ztotožnit, byť lze připustit, jak již konstatoval odvolací soud, že nalézací soud své úvahy o nadbytečnosti takových návrhů odůvodnil jen stručně (bod 30 odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně). Nicméně jak taktéž správně dodal soud odvolací (body 66–73 rozhodnutí soudu druhého stupně), nalézací soud tyto návrhy u hlavního líčení konaného dne 17. 3. 2021 zamítl a ústně podrobně svůj postup zdůvodnil (srov. 2190 – *verte*, taktéž viz zvukový záznam z hlavního líčení ze dne 17. 3. 2021, čas 2:20:00 a násl.). Při hlavním líčení tak vysvětlil nadbytečnost takových důkazních návrhů.

80. Lze proto uzavřít, že s námitkami obviněných stran naplnění dovolacího důvodu se lze ztotožnit pouze ve vztahu ke způsobu nakládání a provedení revizního znaleckého posudku Kriminalistického ústavu Praha.

81. Námitky dovolatelů směřující do naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. spočívají v tom, že z napadených rozhodnutí soudu prvního a druhého stupně není zcela jasné, koho soudy považují za osobu či osoby uvedené v omyl a že rejstříkový soud nelze uvést v omyl. Poukazují i na to, že v rozhodnutí nalézací soud uvedl, že se dopustili klamu při podání návrhu na zápis změn do obchodního rejstříku, takže patrně soud prvního stupně považoval za podvedený spíše také rejstříkový soud. Již toto činí podle jejich názoru rozhodnutí zásadně vadné a nepřezkoumatelné. Naznačenou vadu nezhodil podle dovolatelů ani odvolací soud, když jeho odůvodnění neodpovídá popisu skutku, neboť podle něho osobou primárně uvedenou v omyl není rejstříkový soud, ale jednak samotná právnická osoba MAPRO, s. r. o., a její původní společník Bednář a jednatel Ing. Machačka a jednak osoby jednající s právnickou osobou a spoléhající se na zápis v obchodním rejstříku, zejména banky. Není zcela jasné, zda tedy soudy považují rejstříkový soud za osobu uvedenou v omyl či nikoli. Pokud mají být osoby uvedené v omyl společnost MAPRO, s. r. o., její bývalý společník a její bývalý jednatel a bankovní ústavy či jiné osoby jednající se společností, je to v rozporu s právním názorem vysloveným právě v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 946/2020, na které odkazuje odvolací soud. Dovolatelé vznášejí taktéž otázku, kdo je ve věci poškozenou osobou a jaká je výše způsobené škody. Také namítají, že mezi podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku a případným způsobením škody jakékoli osobě ani nemůže být příčinná souvislost, když platby z účtů společnosti byly realizovány na základě rozhodnutí soudu, nikoli na základě podání návrhu. Jsou toho názoru, že to byl ve své podstatě rejstříkový soud, který případně způsobil omyl dalších osob. Obvinění nadto namítají, že podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu není možné spáchat trestný čin podvodu uváděním nepravdivých skutečností před soudem, a dokonce ani předkládání falšovaných dokumentů soudu. Odkazují přitom na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 229/2004, či 4 Tz 2/2010.

82. Přestože dovolací soud shledal, jak již bylo konstatováno (viz bod 70 tohoto rozhodnutí), jako částečně důvodné námitky obviněných týkající se naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., když již pro tuto konstatovanou vadu nemohou rozhodnutí soudů nižších stupňů obstát, považoval Nejvyšší soud za vhodné se zabývat námitkami obviněných stran naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., aniž by ovšem chtěl předjímat případné rozhodnutí soudů nižších stupňů po vrácení věci Nejvyšším soudem. Předně lze přisvědčit dovolatelům v tom ohledu, že z rozhodnutí nalézacího soudu ve spojení s rozhodnutím soudu odvolacího není na první pohled zcela zřejmé, koho měli obvinění uvést v omyl, když ve skutkové větě soudu prvního stupně je uvedeno „... poté, co vyšší úředník Městského soudu v Praze Václav Selner návrhu obžalovaných na zápis změn dne 21. 8. 2014 nezákonně vyhověl a zapsal obžalované zpět jako společníky jmenované společnosti a obžalovaného Seneckého také jako jednatele společnosti, obžalovaný Senecký obratem využil své funkce jednatele a jako jednatel společnosti uvedl v omyl níže jmenované bankovní ústavy, jakož i poškozenou společnost MAPRO, s. r. o., samotnou, když postupně převedl z bankovních účtů společnosti ...“. V bodě 32 nalézací soud pouze obecně uvádí, že obvinění „uvedli jiné v omyl“, aniž by své úvahy nějak specifikoval. Odvolací soud se pak následně zabýval námitkami obviněného Fišera, zda je možné uvést v omyl rejstříkový soud (viz body 74–77 rozhodnutí soudu druhého stupně), přičemž dospěl k závěru, že rejstříkový soud lze uvést v omyl. Nejvyšší soud pro stručnost na úvahy soudu druhého stupně odkazuje. Bez ohledu na tento závěr je třeba zdůraznit, že v případě rejstříkového řízení se jedná o specifickou povahu řízení, která se svým charakterem odlišuje nejen od řízení občanskoprávního, ale i od jiných druhů nesporného řízení, např. řízení dědického a je svou povahou do značné míry shodného charakteru jako řízení před správním orgánem, u kterého judikatura Nejvyššího soudu jeho uvedení v omyl připouští (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. 4 Tdo 968/2016). Tento prezentovaný závěr odpovídá i obviněnými namítanému usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 946/2020, které připouští, že by rejstříkový soud mohl být uveden v omyl [srov. taktéž KANDOVÁ, K., ČEP, D. § 209 (Podvod). In: ŠČERBA, F. a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 20].

83. K otázce možnosti uvést rejstříkový soud v omyl lze uvést následující. V době, kdy mělo dojít k jednání uvedenému pod bodem I rozsudku soudu prvního stupně byla právní úprava obchodního rejstříku obsažena v ustanoveních § 120 a § 121 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a ve speciálním zákoně č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“). Podle § 1 zákona o veřejných rejstřících se veřejným rejstříkem, tedy i obchodním, rozumí takový rejstřík, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o fyzických a právnických osobách. Samotné rejstříkové řízení, jehož výsledkem je zápis do veřejného rejstříku, je založeno na registračním principu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2008, sp. zn. 29 Cdo 1759/2008, publikované pod č. 6428 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, svazku 8, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2009). To znamená, že se dokazování v rámci rejstříkového řízení (pod vlivem stanovených zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí) nepředpokládá. Předmětný registrační princip nedává rejstříkovému soudu prostor pro to, aby byly zjišťovány sporné skutečnosti tak, jak je běžné v řízení občanskoprávním, a to až u sporném (*iurisdictio contentiosa*) či nesporném (*iurisdictio voluntaria*), [srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 29 Cdo 4753/2009, publikované pod č. 9501 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, svazku 13, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2011], byť lze připustit, že se činnost rejstříkového soudu (rovněž podle § 90 odst. 1 zákona

o veřejných rejstřících) nesmí omezit na pouhý přezkum „splnění předepsaných formálních náležitostí“, ale dílčím způsobem musí zohlednit i další písemné formální předpoklady (např. úředně ověřené podpisy příslušných osob na listině) a předpoklady hmotněprávní, např. písemná forma nebo forma notářského zápisu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2013, sp. zn. 29 Cdo 1953/2013, publikované pod č. 13964 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, svazku 24, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2014). V důsledku zavedení přezkumu pouze formálních předpokladů návrhu se přenesla část odpovědnosti za správnost zápisů na zapsané osoby, čímž došlo k oslabení úlohy rejstříkového soudu jako garanta souladu zápisu s právním řádem (srov. nálezná pléna Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 43/05, publikovaný pod č. 209 ve svazku 51 Sb. n. a u. Ústavního soudu). Lze tedy uzavřít, že v rejstříkovém řízení tudíž převládá formální a evidenční přístup nad věcným přezkumem skutkového a právního stavu, byť má-li rejstříkový soud učinit závěr, zda určitá skutečnost z listiny vyplývá, nemůže se vyhnout zcela posouzení, zda podle práva k právnímu jednání nebo skutečnosti platně a účinně došlo.

84. Pokud jde o samotnou povahu orgánu, u něhož probíhá rejstříkové řízení, lze (při zohlednění výše uvedených zásad ovládajících rejstříkové řízení) mít za to, že ačkoliv jde o „rejstříkový soud“, blíží se obsahem své činnosti a účelem, k němuž byl zřízen, správnímu orgánu vykonávajícímu funkci soudního orgánu. Zde je také třeba poukázat na skutečnost, že osobami, jež u rejstříkového soudu vykonávají (až na výjimky) veškerou rozhodovací činnost, jsou vyšší soudní úředníci, nikoli nezávislí soudci [srov. § 11 písm. c) bod 5 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů]. V tomto směru lze také odkázat na rozhodnutí Ústavního soudu (bod 35 nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 31/10), ve kterém vyslovuje přesvědčení, podle něhož „[v]yšší soudní úředník je pouze úředníkem, u nějž v zásadě chybí garance osobní nezávislosti, nevyžadují se osobní předpoklady jako u soudce, a odborná úroveň postačuje na výrazně nižší úrovni. Z toho se podávají rovněž limity činnosti vyššího soudního úředníka. Vyšší soudní úředník nesmí vykonávat takové úkony, pro něž jsou nezbytné vlastnosti, které postrádá (osobní nezávislost, osobní předpoklady, odborná úroveň). Z tohoto hlediska je nepřijatelné, aby vyšší soudní úředník meritorně rozhodoval, bez ohledu na formu rozhodnutí. Pro ostatní procesní úkony, a především pro rozhodnutí procesní povahy, to platí zrovna tak. Vyšší soudní úředník má být pomocníkem soudce, jenž napomáhá dosažení přiměřené délky soudního řízení tím, že vykonává úkony jednoduché či rutinní povahy. Složitější záležitosti, vyžadující právní erudici, či situace, v nichž soud nemůže být z povahy věci reprezentován nikým jiným než soudcem (meritorní rozhodnutí, rozhodnutí konečná, významnější rozhodnutí v přípravě jednání), účast vyšších soudních úředníků nepřipouštějí. Jinak se ze souzení stává ve skutečnosti úřadování.“

85. Z pohledu tohoto závěru je nezbytné uvést, že v předmětné věci rozhodoval o zápisu změn v obchodním rejstříku právě vyšší soudní úředník, nikoliv soudce, u kterého nelze předpokládat, ale zejména vyžadovat stejné odborné znalosti a zkušenosti jako u soudce. Zároveň lze mít za to, že právě povinnost rozhodnout o tomto návrhu v určité lhůtě (viz § 96 odst. 1 zákona o veřejných rejstřících) a s tím spojený postup v případě nevyhovění tomuto návrhu ve stanovené lhůtě (viz § 98 odst. 1 zákon o veřejných rejstřících) jistým způsobem ovlivňovala rozhodovací činnost vyššího soudního úředníka a nepochybně mohla vést k nesprávnému rozhodnutí ve věci. Samotná skutečnost, že rozhodnutí vyššího soudního úředníka bylo nezákonné, ovšem nemůže vést k závěru, že by obvinění nemohli uvést rejstříkový soud v omyl. Navíc z pohledu tohoto závěru a tvrzení obviněných, že to byl právě

nesprávný postup vyššího soudního úředníka, který vedl k tomu, že se stali opět majiteli obchodního podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., a obviněný Senecký jednatelem této společnosti, a nikoliv, že toto nastalo v důsledku jejich jednání, je třeba uvést, že tato argumentace je poněkud rozporuplná, když pokud by byli přesvědčeni v době podávání návrhu, že návrhu nemůže být vyhověno, postrádalo by podání návrhu smysl. Navíc i pokud by bylo možno přisvědčit argumentaci obviněných, musela by být řešena otázka nezpůsobitého pokusu.

86. Jelikož ovšem odvolací soud uvedl, jak již bylo naznačeno v bodě 82 tohoto rozhodnutí, že v projednávaném případě nebyl primárně ani hlavně uveden v omyl rejstříkový soud, ale jednak sama právnická osoba MAPRO, s. r. o., a její původní společník Bednář a jednatel Ing. Machačka, jednak osoby s právnickou osobou jednající a spoléhající na zápis v obchodním rejstříku, který však neodpovídá skutečnosti, a to zejména banky, které na příkaz neoprávněného jednatele Seneckého provedly inkriminované platby do společností ovládaných obviněnými, lze přisvědčit námitkám dovolatelů, že z rozhodnutí soudů nižších stupňů není zcela zřejmé, koho měli uvést v omyl. V tomto směru je třeba opětovně akcentovat, že podle skutkových zjištění vyjádřených v tzv. skutkové větě rozsudku soudu prvního stupně měl uvést v omyl bankovní ústavy a společnost MAPRO, s. r. o.

87. Nejvyšší soud považuje za vhodné současně zdůraznit, že na podvodu může být zainteresováno až pět osob – pachatel, osoba uváděná pachatelem v omyl a jednající v omylu, osoba provádějící v omylu majetkovou dispozici, osoba poškozená a osoba obohacená (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 6 Tdo 559/2007). Z uvedeného pak vyplývá, že osoba poškozená trestným činem podvodu a osoba uvedená v omyl nemusí být totožné. Z pohledu tohoto závěru je třeba mít za to, že je vždy nutno rozlišit, kdo byl uveden v omyl či jednal v omylu, kdo byl osobou provádějící v omylu majetkovou dispozici, kdo osobou poškozenou a kdo osobou obohacenou, což je nezbytné vyjádřit ve skutkových okolnostech. Takto ovšem ze strany soudů nižších stupňů dosud nebylo postupováno, když podle soudu prvního stupně měly být uvedeny v omyl bankovní ústavy a poškozená společnost MAPRO, s. r. o., ovšem podle soudu druhého stupně to měl být i rejstříkový soud. V tomto ohledu Nejvyšší soud uznává, že skutková věta nalézacího soudu a odůvodnění rozhodnutí soudů nižších stupňů se poněkud rozcházejí.

88. Pokud dovolatelé namítají, že nebylo prokázáno, že by jakákoliv škoda společnosti MAPRO, s. r. o., vznikla, lze pro jistou stručnost odkázat na bod 77 tohoto rozhodnutí. Nad rámec úvah uvedených v tomto bodě je třeba uvést, že není rozhodné, zda došlo převodem předmětných částek k plnění tvrzených závazků společnosti, jelikož obvinění se podvodným jednáním zmocnili této společnosti a neoprávněně následně nakládali s jejími finančními prostředky, a tudíž tyto odčerpané finance představují vzniklou škodu. Přitom Nejvyššímu soudu není zřejmé, proč by měly soudy nižších stupňů určovat výši škody na základě hodnoty 100% podílu ve společnosti MAPRO, s. r. o., když v řízení nebylo prokázáno, že by snad chtěli obvinění společnost MAPRO, s. r. o., prodat či jinak zcizit. Jinak řečeno, v řízení bylo prokázáno, že jejich úmysl směřoval k převodu částky 4 330 102,43 Kč z účtu této společnosti na účty, které ovládali obvinění. Nejvyšší soud považuje postup ohledně výpočtu škody soudů nižších stupňů za správný.

89. Pokud obviněný Finferle namítá, že funkce jednatele využil obviněný Senecký a nikoli také ostatní obvinění, tak touto námitkou se již dostatečně zabýval soud druhého stupně v bodě 78 svého rozhodnutí, kde za zabýval naplněním znaku spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku a Nejvyšší soud pro stručnost na jeho úvahy zcela odkazuje. Nadto je třeba

zdůraznit, že ze skutkových zjištění soudu prvního stupně vyplývalo, že všichni tři obvinění měli vytvořit podmínky pro to, aby obviněný Senecký ke škodě obchodní společnosti vyvedl z této finanční prostředky ve prospěch jiných subjektů, když podali nepravdivá čestná prohlášení ohledně padělání jejich podpisů na smlouvách o převodu jejich obchodních podílů v roce u 2010 a plné moci k převodu těchto obchodních podílů.

90. Na závěr lze ještě uvést, že jelikož Nejvyšší soud seznal námitky dovolatelů směřující do procesně nepoužitelného důkazu jako důvodné ve vztahu ke skutku pod bodem 1, nepovažoval dovolací soud za nezbytné zabývat se námitkami směřujícími do naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu křivého obvinění (skutek II), když jejich naplnění je úzce provázáno právě s jednáním obviněných popsaném ve skutku I.

91. Jak již bylo naznačeno, Nejvyšší soud shledal podaná dovolání obviněných jako důvodná, když dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. byl naplněn v druhé alternativě. Nejvyšší soud proto podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, jakož i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 3. 2021, sp. zn. 7 T 93/2020. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení o dovolání zrušil Obvodní soud pro Prahu 1 rozsudkem ze dne 19. 9. 2022, sp. zn. 7 T 150/2021, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2022, sp. zn. 44 To 349/2022, výrok o trestu ze sbíhajícího se odsouzení rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 3. 2021, sp. zn. 7 T 93/2020, ve spojení s dovoláním napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2022, sp. zn. 67 To 215/2021, ve vztahu k obviněnému Seneckému, musel Nejvyšší soud přistoupit ke zrušení výroku o souhrnném podmíněném trestu odnětí svobody a trestu zákazu činnosti uložený obviněnému Jaroslavu Seneckému rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 9. 2022, sp. zn. 7 T 150/2021, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2022, sp. zn. 44 To 349/2022, pokud jím bylo zamítnuto odvolání obviněného v části týkající se výroku o trestu. Nejvyšší soud tak učinil na základě právního názoru vyjádřeném v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. 15 Tdo 195/2018 (viz body 68–69 zmíněného usnesení), ve kterém konstatoval, že za obsahově navazující rozhodnutí ve smyslu § 265k odst. 2 věty druhé tr. ř. je zapotřebí považovat vedle obsahově navazujících rozhodnutí vydaných v téže trestní věci (tj. příslušných rozhodnutí vydaných ve vykonávacím řízení) rovněž taková navazující rozhodnutí, jež byla vydána v jiných trestních věcech vedených proti obviněnému, ohledně něhož došlo ke zrušení dovolání napadeného rozhodnutí, pokud jejich výrok (případně jeho část) obsahově navazuje na výrok zrušený na podkladě podaného dovolání. Za takové obsahově navazující rozhodnutí lze označit i rozhodnutí vydané v jiné trestní věci, jímž bylo zrušeno dovoláním napadené rozhodnutí ve výroku o trestu, ve vztahu, k němuž byl navazujícím rozhodnutím v jiné trestní věci uložen souhrnný trest podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku. Proto Nejvyšší soud musel přistoupit ke zrušení výše specifikovaného výroku o souhrnném trestu.

92. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud přikázal soudu prvního stupně, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Věc se tak vrátí do stadia, kdy soud prvního stupně bude muset znovu projednat věc obviněného a musí ve věci znovu rozhodnout. V novém řízení je povinen se v intencích zrušujícího rozhodnutí předmětnou věc znovu zabývat a postupovat přitom v souladu s právním názorem, který k projednávaným právním otázkám vyslovil Nejvyšší soud (§ 265s odst. 1 tr. ř.).

93. Nejvyšší soud si je vědom, že dovolatelé rovněž požadovali, aby věc byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Pro postup podle § 265l odst. 3 tr. ř. ovšem neshledal dovolací soud důvodu, neboť ve věci nevznikly pochybnosti o podjatosti senátu a ani pochybnosti o tom, že by původní senát nebyl schopen ve věci spravedlivě rozhodnout.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 21. 12. 2023

JUDr. Marta Ondrušová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pavla Horáková